

šalíná

MĚSÍČNÍK JAKO BRNO!
www.salina-brno.cz

B | R | N | O

1 | 2019

ZDARMA

STRANA 16-17

Dům umění
představuje
Feministickou
avantgardu 70. let

Foto: Archiv DuMB

STRANA 6-7

Dobrá káva může být i kafe,
říká oceněný barista Adam Neubauer

STRANA 11

DPMB:
Tramvaj ošetří trolejové vedení proti namrzání

STRANA 19-23

Kudy a kam
v lednu za kulturou a zábavou

inzerce

Jindřich Hruška
Supervisor

**Změňte práci a staňte se
hrdinou naší výroby!**

Operátor montáže - 25 000 Kč
Zásobovač ve výrobě - 25 000 Kč
Lakýrník - 32 300 Kč

Mzdy jsou uvedeny po zaučení a včetně měsíční prémie.

www.hrdinouvife.cz
703 155 259

25 dní
dovolené

IFE Innovations
For
Entrance Systems

Knorr-Bremse Group

Vážení cestující, milí čtenáři,

vstupujeme do nového roku 2019. V tomto období si řada z nás dává různá předsevzetí, vytyčujeme cíle, kterých bychom chtěli v nadcházejících 365 dnech dosáhnout. Ani Dopravní podnik města Brna v tomto není výjimkou. Máme před sebou dokončení již započatých projektů i zahájení nových. Čeká nás dokončení oprav ulice Údolní v úseku Úvoz – Náměstí Míru, dále stavba odhlučnění tramvajové trati Cejl – Zábrdovická,

bude pokračovat stavba tramvajové tratě v ulici Plotní, začneme s opravami tramvajové tratě linky číslo 8 v úseku Ostravská – Novolíšeňská a cestující se dočkají prodloužení trolejbusové trati Novolíšeňská – Jírova. Co se týče strojních investic, plánujeme nákup 25 parciálních trolejbusů, na konci roku 2019 bychom měli Brňanům představit dvě zcela nové Tramvaje pro Brno. Cestující jistě ocení fakt, že na všech spojích tramvajové linky 1 budou jezdit velkokapacitní soupravy Vario, které jsou nízkopodlažní. V průběhu prvního pololetí plánujeme zavedení expresního spojení mezi Novým Lískovcem a Mendlovým náměstím nebo zřízení nových zastávek v Komíně a Bystřici. A mnoho dalšího. Co je pro nás v příštím roce stěžejní – dopravní podnik oslaví 150 let od zavedení městské hromadné dopravy v Brně. Jsme velice pyšní, že můžeme společně s vámi oslavit tak významné jubileum, poděkovat vám za projevenou důvěru a našim předchůdcům i současným zaměstnancům za jejich dobře odvedenou práci. Protože díky nim dnes můžeme být prosperujícím podnikem na světové úrovni. V rámci oslav připravujeme celou řadu akcí pro veřejnost, na které jste srdečně zváni.

Zároveň je naším předsevzetím v příštím roce udržet úroveň stávajících služeb minimálně na stejné úrovni jako doposud. Nic v životě není dokonalé a vždy se najde někdo, kdo bude mít k fungování městské hromadné dopravy třeba i oprávněné výtky. Bohužel nejsme schopni vyhovět potřebám každého jednoho cestujícího. Ale na tomto místě vám s čistým svědomím můžu slíbit, že tak, jako to děláme dnes, budeme i v příštím roce neustále pracovat na tom, abychom vám, našim zákazníkům, zajistili co nejlepší podmínky pro cestování ve městě Brně. Přeji vám pevně zdraví, štěstí a společnost těch, které máte rádi.

Miloš Havránek, generální ředitel Dopravního podniku města Brna, a.s.

Železniční výluka výluk odstartovala.

Se začátkem platnosti nového jízdního řádu odstartovala v neděli 9. prosince dlouho plánovaná oprava zabezpečovacího zařízení na hlavním nádraží v Brně. Po celou dobu rekonstrukce sice zůstávají v provozu všechna nástupiště, stanice však není průjezdná. Proto funguje v době roční výluky řada dopravních opatření tak, aby se cestující dostali bez větších problémů tam, kam potřebují.

Měsíčník pro příjemné cestování městskou dopravou v Brně

Vydává: Dopravní podnik města Brna, a.s., Hlinky 151, 656 46 Brno, IČ: 25508881

Informační kancelář DPMB: tel.: 543 174 317

Redakce: Redakce Šalina, Hybešova 59, 602 00 Brno, tel.: 543 232 034,

www.salina-brno.cz, e-mail: redakce@salina-brno.cz.

Redakční rada: Předsedou je Mgr. Ondřej Holík, vedoucí odboru Kanceláře primátora města Brna, místopředsedou Vít Prýgl (DPMB).

Členy rady dále jsou: Ing. Miloš Havránek, Mgr. Luděk Kocman a Barbora Lukšová (DPMB), Ing. Tomáš Večeřa (CCB), Mgr. Petr Hladík, PhDr. Juraj Groch a PhDr. Jiřina Veselá (APC).

Inzerce přijímá: CCB, spol. s r.o., Okružní 19, 638 00, Brno, tel.: 545 222 779, e-mail: inzerce@salina-brno.cz.

Grafické zpracování: Grafické studio CCB, spol. s r.o., Okružní 19, 638 00, Brno

Distribuce tohoto čísla 29. prosince 2018. / Redakční uzávěrka 24. prosince 2018.

Únorové číslo vychází 2. února 2019.

Náklad 50 000 výtisků • ZDARMA • MKČR E 13922

Elektronickou odpověď do kterékoliv soutěže Šaliny dáváte souhlas se zpracováním zaslaných osobních údajů a zveřejněním jména ve výsledcích soutěží.

Kam tedy dojedete?

Místo na hlavní nádraží do centra přijíždí většina vlaků na dolní nádraží. Některé končí v Židenicích, Králově Poli nebo Chrlících. **Dopravu z dolního na hlavní nádraží zajišťuje autobus linky 61.** Mezi hlavním nádražím a Židenicemi jezdí prakticky každých 15 minut osobní vlaky, a to každý den včetně víkendů.

Nejlépe na tom jsou cestující **ze směru od Střelice a Blanska** – těch se výluka netýká, všechny vlaky včetně rychlíků zajišťují i nadále na hlavním nádraží.

Důležité kontakty, aby vaše cesta byla bez problémů:

- Nonstop linka +420 5 4317 4317
- Aplikace Poseidon www.idsjmck.cz/poseidon
- Podrobný leták se všemi informacemi najdete na internetové stránce <https://www.idsjmck.cz/kestazeni/VVVB2018.pdf>.
- Sledujte www.idsjmck.cz a www.cd.cz/vyluky, kde najdete aktuální informace o vašich spojích.

Jak cestovat mezi nádražími?

Ze směru od Tišnova a Kuřimi jede většina osobních vlaků zcela standardně až po Brno-Židenice, odkud ale zamíří na dolní nádraží. Posilové osobní vlaky z Tišnova, které jezdí pouze ráno a odpoledne v pracovní dny, vás dovezou na zastávku Brno-Lesná. Rychlíky končí už v Brně-Králově Poli, do centra města můžete využít navazující tramvajovou dopravu.

Na dolní nádraží zajíždí také všechny **vlak** **od Břeclavi a mezinárodní expresy na Prahu, Vídeň a Bratislavu.**

Část spojů **ze směru od Slavkova** jede i nadále na hlavní nádraží (přes Židenice), další část končí v Židenicích s možností přestupu na jiný vlak

do centra. Několik odpoledních vlaků jede pouze do Brna-Slatiny, odtud můžete jet náhradní dopravou na hlavní nádraží. Osobní vlaky od Sokolnic-Telnice končí v Brně-Chrlicích, odkud jezdí autobusy do centra.

Rychlíky od Vyškova se hlavnímu nádraží také vyhnou a jedou přes Židenice do Králova Pole. V Židenicích je možný přestup směrem Brno hlavní nádraží.

Zmíněné výluky potvrzují po celou dobu platnosti jízdního řádu 2018/2019, s jejich ukončením se počítá 15. prosince 2019 po aktivaci definitivního staničního zabezpečovacího zařízení v Brně hlavním nádraží. ■ (tis, foto: M. Schmerková)

Optická síť zvyšuje kybernetickou bezpečnost

Z Brna až do Kyjova by vystačil optický kabel o délce 48,5 kilometru, který v uplynulém roce položili zaměstnanci společnosti Technické sítě Brno v rámci budování a dalšího rozvoje optické sítě statutárního města Brna. „Jedná se o privátní optickou síť, která slouží pouze městu a jím zřizovaným firmám a organizacím. Vloni jsme na ni připojili nejen významné městské společnosti, jako jsou například Teplárny Brno, Brněnské komunikace, DPMB, ale třeba také Nemocnici Milosrdných bratří, kterou Brno rovněž zřizuje,“ upřesnil generální ředitel společnosti TSB Ing. Pavel Rouček.

Na žádost Magistrátu města Brna bylo zbudováno rovněž propojení s úřady Jihomoravského kraje na Žerotínově náměstí a na ulici Cejl. Největší část rozvoje celé sítě se týkala v rámci zajištění kybernetické bezpečnosti vybudování redundantního propojení celé metropolitní sítě. „Redundance spočívá ve vybudování záložního propojení distribučních center metropolitní sítě. Tímto opatřením se zabrání výpadku nedostupnosti služeb jednotlivých složek při případné poruše páteřního propojení,“ upřesnil Rouček.

Náročná akce se uskutečnila za spolupráce všech městských společností,

Anketa: Jakou kávu máte nejraději? (A dali byste si i „turka“?)

Zdeněk Junák,
herec Městského divadla Brno

Kávu piju a piju ji rád. Mám rád kávu rozpustnou, tedy „nesco“, ale když není, nepohrdnu ani turkem. Byly doby, kdy jsem si nedovedl představit kávu bez mléka nebo smetany. Před časem jsem jel vlakem a objednal jsem si kávu. Bohužel neměli mléko, ani smetanu. Tak jsem si dal černou kávu a od té doby ji nepiju jinak než černou. Jo, a zapomněl jsem říct, že zásadně bez cukru. Takže černou a bez cukru. Netrpím bolestmi hlavy, ale když si tu svoji „meltu“ ráno nedám, hlava mě bolí. A taky si k ní rád zapálím, samozřejmě když je to možné.

Mirka Topinková Knapková,
olympijská vítězka ve skifu LOH 2012

Jsem trochu „závislá“, den bez kávy si nedokážu představit. Ale nejsem zas tak náročná. Stačí mi, když kafe hezky voní a chutná. Ráda si však posedím u kávy v příjemné atmosféře a s fajn lidmi.

Šimon Ryšavý,
knihapec a nakladatel

Káva je můj denní společník a zároveň nejoblíbenější nápoj, o čemž svědčí i mnou napsaná a mistrem Sedláčkem ilustrovaná kniha: Káva je pro člověka zlatem! Miluji vůni a chuť pravého a klasického espressa v malém přehrátkém šálekku, připraveného dle italských směrnic: jemně mletá pražená káva v množství 7,2g, upěchovaná silou 20kg, prošlá kávovarem ve změkčené vodě 90°C a pod tlakem 9 barů. Doba průtoku vody přes kávu 20–30 vteřin, za kterou musí natéct 25–35 ml emulze. Ale i ten český turek či rozpustná káva někdy mě zlákaají...

Milan Uhde,
dramatik

Oblíbil jsem si libanonskou kávu. Musí se připravovat v džezvě a důležitou složkou je kardamom. Proti jiným kávám dávám přednost dobrému sypanému černému čaji, nikdy v papírovém sáčku. Turka neboli české bahno nepiju vůbec.

kteřé poskytly svoje již dříve zbudované úseky tras. Ty pak Technické sítě Brno mezi sebou propojily a dobuovaly tzv. poslední míli. „Tímto spojením se zhodnotily již dříve investované peníze do optických tras, a podařilo se tak výrazně snížit náklady proti běžným cenám. Do projektu se aktivně zapojili starostové jednotlivých městských částí, kterým patří velký dík za koordinaci nutných administrativních procesů,“ doplnil ředitel odboru ICT TSB Michal Jukl.

■ (sal, foto: Archiv TSB)

Optická síť statutárního města Brna v roce 2018 v číslech:

- 48,5 km položeno nového optického kabelu
 - 152 km spotřebovaných ochranných HDPE trubek a mikrotrubiček
 - 3500 optických svarů na celé trase
 - 7 km výkopových prací
- Doba přípravy jednotlivých akcí trvala 12 – 14 měsíců včetně projektů a územních rozhodnutí. Vlastní realizace největší části, redundance, pak „spolkla“ 4,5 měsíce.

Pomoc z tepláren: hřiště, květiny, ale i lůžka a přístroje

Pohledem na sněženky i hortensie se potěší už letos na jaře obyvatelé vinohradského sídliště. Dříve nepřilíhající prostranství před domem s pečovatelskou službou na Pálavském náměstí prošlo totiž vloni zhruba po třiceti letech radikální obměnou. Stalo se tak i díky Teplárnám Brno, které přispěly městské části Brno-Vinohrady na zvelebení této lokality. „Byla tu přerostlá klec i traviny. Podle projektu zahradní architektky se všechno vyklučilo a celé místo se oselo trávou a vysázely se zde nové stromy a další rostliny. Kromě toho tu také přibýly nové lavičky,“ popsal vedoucí odboru finančního a výstavby Úřadu městské části Brno-Vinohrady Ing. Květoslav Pekárek.

Vinohrady ale nejsou jedinou městskou částí, jejíž obyvatelé se mohou těšit na jaro. Například Brno-sever s pomocí daru od této městské společnosti splnilo přání svých občanů a na kdy si zarostlé travnaté ploše u Loosovy

ulice pro ně vybudovalo posilovnu pod širým nebem. Dokončena byla na sklonku loňského roku a vyznavači aktivního života zde mohou využívat nejrůznější posilovací stroje, o přínosu čerstvého vzduchu nemluvě.

Sponzorská pomoc tam, kde je to potřeba, je totiž pro Teplárny Brno už po mnoho let samozřejmostí. Pro

Brňany tak nejsou zdaleka jen dodavatelem tepla, kromě výroby a zajištění jeho spolehlivé distribuce tvoří nezanedbatelnou část jejich aktivit také různé formy pomoci a podpory ve prospěch obyvatel moravské metropole.

Teplárny zlepšují léčbu a komfort nemocných

Kromě podpory městských částí tak každým rokem putuje více než milion také brněnským nemocnicím. O využití finanční podpory rozhodnou sami zdravotníci, kteří nejlépe vědí, které technologie, vybavení či pomůcky jim usnadní a zlepši péči o pacienty. Slabým místem většiny tuzemských nemocnic bývají zastaralá lůžka, a ani Brno není výjimkou. Za část příspěvku proto přibyla na jedné z největších chirurgických klinik

Fakultní nemocnice u svaté Anny nová, včetně matrace, nočního stolku a hrazdy na infuzní stojan. „Pohodlí přinesou pacientům, ale i personálu. Snadnější manipulace a polohování znamená menší vynaložení fyzické práce,“ zdůraznila mluvčí svatoanenské nemocnice Petra Veselá. Z příspěvku tepláren slouží také ve výživové poradně přenosný přístroj pro tělesnou diagnostiku s programovým vybavením. „Cílem tohoto pracoviště otevřeného na jaře loňského roku je zajištění všestranné nutriční péče o klienta, která směřuje k posílení a udržování zdraví a prevenci. Naši terapeuti provádí poradenství v oblasti léčebné výživy dospělých, například u pacientů po operaci, u onkologicky nemocných, při celiakii, po resekčních výkonech na zažívacím traktu a podobně. Ambulance je tak určena i pacientům po propuštění nebo jejich blízkým pro správné stravování i při domácím ošetřování,“ dodala Veselá. O přístroj byl ale veliký zájem například vloni na konci roku při preventivní akci na Světový den cévní mozkové příhody, kdy jen během dopoledne terapeutky provedly takřka stovku měření.

Ve Vojenské nemocnici zase zdravotníkům usnadní obtížnou manipulaci především s omezeně pohyblivými a obézními pacienty mobilní zvedák. „Přibývá nemocných, jejichž váha se pohybuje nad 110 – 120 kilogramů. S pomocí zvedáku je naše sestřičky, což jsou většinou ženy, snadnější a i šetrněji přesunou například po operacích, při hygieně nebo při různých vyšetřeních,“ ocenila novinku náměstkyně ředitele Vojenské nemocnice Radka Pokojová.

■ (sal, foto: Archiv FNUSA a ÚMČ Vinohrady)

Dostupné teplo bez starostí

Elektronické faktury za teplo šetří váš čas

Pokud fandíte moderním technologiím a jste zvyklí většinu daňových dokladů řešit pohodlně a rychle elektronickou cestou, zvažte nahrazení tištěných faktur za teplo těmi elektronickými.

Díky elektronické fakturaci vám mohou daňové doklady z Tepláren Brno pravidelně chodit ve formátu PDF přímo do vaší e-mailové schránky. Faktury jsou opatřeny elektronickým podpisem a splňují

veškeré náležitosti stanovené zákonem č. 235/2004 Sb. o DPH, jsou tedy schopné plně nahradit papírovou verzi zasílanou poštou. Všichni zákazníci Tepláren Brno, kteří mají zájem o tuto službu, mohou využít možnosti udělení souhlasu s elektronickou fakturací prostřednictvím jednoduchého formuláře na webových stránkách tepláren na adrese www.teplarny.cz/e-fakturace. Následující fakturu už naleznete ve své emailové schránce.

Jaké jsou výhody elektronické fakturace?

- fakturu máte k dispozici ihned po vystavení
- společně s Teplárnami Brno šetříte životní prostředí
- zajistíte si snazší manipulaci s dokumentem i jeho snazší archivaci díky elektronické podobě

Teplárny Brno hřejí Moravskou galerii

Pořádání atraktivních výstav, jako je například současná Cesta k vysoké hře představující malíře Josefa Šímu, to je hlavní náplň a poslání Moravské galerie v Brně. Aby však vše fungovalo a návštěvníci neodcházeli rozladěni, je potřeba zajistit neméně perfektní zázemí a provoz. O tepelný komfort příchozích i kurátorů a dalších zaměstnanců se starají Teplárny Brno, a.s., a to už od roku 2010.

Moravská galerie v Brně spravuje hned několik budov, přičemž každá z nich je vyhrazena jiné oblasti výtvarného umění. V každé z budov je nainstalována stálá expozice a zároveň zde dochází k pravidelné obměně krátkodobých výstav.

■ Místodržitelství palác je věnován dílům českého i světového výtvarného umění od gotiky až po 19. století.

■ Pražákův palác je určen primárně pro moderní, avantgardní a neoavantgardní umění a také pro prezentaci současného umění.

■ Uměleckoprůmyslové muzeum slouží prezentaci užitého umění a umělecké fotografie.

V roce 2017 přivítala Moravská galerie celkem 139 734 osob, což je prozatím nejvyšší číslo v historii instituce. A právě uplynulý rok 2018 slibuje přinejmenším srovnatelný výsledek. Městská akciová společnost Teplárny Brno zajišťuje dodávky tepla do 99 535 brněnských domácností a řady významných firem a institucí.

■ (sal)

Zdroj: <http://www.interierexpo.cz/firmy/detail/moravska-galerie-v-brne-146522>

inzerce

Dobrá káva může být klidně i kafe

Poturčenec horší turka. Malé písmeno je tu tentokrát záměrně, protože v přeneseném smyslu okřídlené pořekadlo docela trefně vystihuje současný stav. Namísto, aby spojovala, stala se káva předmětem div ne generačního rozporu. Mnozí samozvaní „znalci“, kteří frčí v kofeinu, hluboce pohrdají těmi, kteří by jejich vášeň možná sdíleli, ale vychováni na lógru se přece jen hůř orientují ve světě cizích názvů a pořád si nejraději dají kafe. Někteří z nich už rezignovali, a aby se neztrapnili, raději si ho vaří (přestože káva se připravuje) doma. Jen skalní zarputilci do kaváren občas vyrazí, aby s provokativním pohledem požadovali po číšníkovi presso (s dodatkem: ale bez obrázku, haha) a jen ti nejstatečnější si dokonce troufnou objednat i toho turka s mírou vyzývavosti odpovídající jejich fyzické zdatnosti. Jenže správný kavárník jimi nepohrdá, ani je povýšenecky nepoučuje, ale najde s nimi společnou řeč. Přesvědčený je o tom alespoň trojnásobný brněnský Barista roku Adam Neubauer, pro kterého je stejně důležitá káva, jako lidé.

Přiznáte se, jestli jste někdy pil turka?

Jasně, mnohokrát, na škole na kolejích...

A když by k vám někdo přišel s takovou objednávkou, dočkal by se?

Samozřejmě chápou, že pro spoustu lidí je to věc zvyku. Největší zlo je u této přípravy tradiční dlouhé louhování, při němž se uvolňují škodliviny. Obdobně jako u černého čaje, ale tam se to dřív projeví na chuti. Je to podobné, jako byste přišla do restaurace a chtěla spálený steak. Správný kuchař vám ho přece neudělá. Klidně vám ho připraví dobře propečený, ale nezničí velmi kvalitní, cenné maso. A pro mne je turek

cesta, jak kávu jako výchozí surovinu zničit. Takže ne, turka bych opravdu nepřipravil. Určitě bych se však snažil s hostem domluvit a najít variantu kávy, která se chutí přiblíží tomu, na co je zvyklý, ale bude za mne i správně připravená. Za ty dva roky, co v Brně funguje moje kavárna Monogram, si turka zkusili objednat asi dva lidé. Vždycky jsme našli řešení a nikdo z nich neodešel.

Není to ale tak, že se s vaničkou vylilo i dítě? Káva jako měřítko jakési pofidérní společenské přijatelnosti?

Trochu si za to možná můžeme my, baristé, sami. Pít kávu má u nás třeba ve srovnání s vínem relativně

krátkou tradici, víc se proto o tom mluví a musíme se tím nějak prodrat. Ale já nejsem žádný extrémista, nechci svoje hosty poučovat, ani se s nimi dohadovat. Když někdo přijde, taky bychom mu mohli jako někde vyprávět sáhodlouze o kávě, ale neděláme to. Spíš se snažíme přijít na to, co každý host chce. Kdo patří mezi znalce a přeje si vědět podrobnosti, tomu jsme samozřejmě schopni je poskytnout. Víme, co máme na mlýnku, odkud káva je, jak se pražila, nevědět tento základ by byl zas druhý a stejně špatný extrém. Ale u hostů, kteří evidentně mají svých starostí dost, se snažím odhadnout, co by jim mohlo chutnat, a jen si ověřím, zda jsem třeba tu konzervativnější kávu navolil správně.

Takže nevadí, když někdo nezná nebo správně nevysloví název kávy, kterou by si dal?

Po našich hostech opravdu nevyžadujeme, aby chodili s příručkou. Stačí, když mi řeknou, že chtějí kafe, který bude větší a nebude moc silný. Nebo že mají rádi mléčnou kávu. A když si někdo objedná piccolo, které, jak víme, teoreticky neexistuje, vím aspoň, co myslí. Člověk by měl dostat, co má rád. Na druhé straně neuznávám heslo náš zákazník, náš pán, protože některá pravidla se při přípravě kávy musí dodržovat. Snažím se vyjít ale každému vstříc, i když neudělám vše za každou cenu. Ale říkat kafe mi rozhodně nedělá problém (☺).

Vzorem nám často bývají Italové. Platí to tak pořád?

Italové by se mohli spíš učit od nás. Jsou dobří, co se týká technologií a kávové kultury jako takové, ale pokud jde o kvalitu, dávno zaspali svoji dobu. Rozdíl jsou dané i kulturními zvyklostmi. V Itálii je běžné dávat si menší kávu v kratších intervalech, deset minut poklábosit a jít dál. A třeba pro zajímavost, proslulý americký řetězec Starbucks si první provozovnu v Itálii otevřel teprve rok, dva zpátky, a to v Miláně kvůli turistům. Pro Itala je takřka nepředstavitelné dát si tři čtyřdecové kafe, natož s sebou. U nás nastavila parametry Vídeň – do klasické kavárny si jdete sednout, přečíst noviny, pobavit se s kamarády, zastavit se na delší čas...

Jaké druhy kávy se u nás nejčastěji nabízejí?

Espresso, cappuccino a filtrovaná káva. To je klasická skladba většiny kaváren.

Prý jste původně ani kávu nepil...

Začal jsem někdy v osmnácti, devatenácti, a to bych ani netvrdil, že bych byl zrovna kafař. Taky mne k tomuto oboru nepřitáhla ani tak káva sama, jako samotné prostředí kavárny. Náhodou. Po maturitě jsem se vydal do Velké Británie na zkušenou a kvůli angličtině. První brigádu jsem našel na myčce, pak jsem skončil v kavárně a ta práce mne zaujala. Nedokázal bych asi sedět jen celý den u počítače, ale baví

mne pracovat s lidmi, současně je to ruční a taky díky přístrojům, mlýnkům a kávovarům i technická práce, příprava kávy je přitažlivá – nějak se to všechno ve mně spojilo. Takže když jsem se po necelém roce vrátil domů, při studiu v Olomouci jsem už hledal brigádu cíleně v kavárně.

Takže kdo vlastně jste: kavárník, barista, nebo majitel kavárny?

No teď už asi všechno, ale nejpřesnější je asi ten barista, člověk pracující s kávou. Mám svoji kavárnu, zaměstnance, ale každý den mám i směnu za barem. Orientace na zákazníky tvoří osu mé práce.

A je to podobné jako u barmanů, o nichž se tvrdí, že bývají nejlepšími psychology?

Ve všech takových „službách“ je třeba mít vysokou míru empatie, musíte umět vyslechnout a současně dokázat informace filtrovat. A zatímco pro barmana hraje čas a alkohol, který pomáhá bořit bariéry, barista má na navázání intenzivního vztahu se zákazníkem čtvrt hodiny.

V Olomouci jste pracoval asi ve dvou, třech kavárnách a pak jste zamířil do Prahy. Proč?

Mezitím jsem si taky udělal kurz u jedné z nejlepších tuzemských baristek Petry Veselé, který ve mně definitivně probudil vášeň ke kávě. Když jsem ale chtěl některé věci praktikovat, narážel jsem na představy majitelů dotyčných podniků, ať už šlo o kvalitu surovin nebo preciznější přípravu. Takže když mi přišla nabídka z Prahy, slibující větší prostor, využil jsem toho.

V roce 2011 jste pracoval v Praze jako brigádník, o rok později jste se stal Baristou roku. A o tři roky později jste úspěšně zopakoval a pak ještě v roce 2018 opět potvrdil. Jak vlastně soutěž probíhá?

V té mé „královské“ kategorii, která je nejvíce komplexní, dostanete patnáctiminutový prostor pro prezentaci. Musíte připravit čtyři espressa, čtyři cappuccina a čtyři libovolné nealko drinky, jejich složku tvoří káva. Čtyřlenná porota, která vás hodnotí, je jako nepopsaný list, na vás je, abyste jim svoje nápoje, které jste před nimi připravil, rovněž se vším všudy nabídnul, včetně servisu s vysvětlením, jaká chuť je čeká, co v nich mohou najít. Musíte jim ukázat, co o kávě víte, čím se při práci řídíte, ale současně také musíte porotce přesvědčit, že jste příjemní, komunikativní.

Jako vítěz národní soutěže jste odjel i na světové mistrovství. Taky vítězství?

Největším úspěchem bylo desáté místo z 55 účastníků v roce 2015 v Seattlu. Žádný Čech se tak daleko ještě nedostal, takže určitě úspěch.

V čem jsou zahraniční baristé lepší?

Není to určitě jen o penězích, na to se nechci vymlouvat, ale roli to hraje. V některých státech už fungují národní týmy, které hlavnímu soutěžícímu zajišťují všestranný servis a zázemí. Hledají mu vhodné druhy kávy, mají na starosti pražení, pomáhají s přípravou, uklízejí, myjí nádobí. Je to i o čase a prostorách. Já musím večer zavřít kavárnu,

kufrem. Australan, který potom vyhrál, jich měl dvanáct a osm lidí na pomoc k tomu.

Jaká je „brněnská kavárna“?

Já myslím, že v Brně je to docela dobré, slušných kaváren je tu na počet lidí docela dost. A víc se tu hraje na vztah personálu se zákazníky, což je podle mne udržitelnější cesta než třeba v Praze, kde je strašně moc turistů a náhodných návštěvníků.

Podle čeho poznám dobrou kavárnu?

Stačí se podívat, jak mají za barem čisto.

Na pedagogické fakultě jste studoval angličtinu a tělocvik, ale že byste vyměnil kavárnu za bradla, o tom asi nepřemýšlíte?

To se asi už opravdu nestane. Ale znalosti z pedagogiky využívám při pořádání baristických kurzů a v kavárně se některé dny i dost naběhám.

■ (jih, foto: Martin Zeman a Taka Tuka Photo)

inzerce

Hledáte stabilní zaměstnání, do kterého se budete vždy těšit?

Líbila by se vám práce v čistém a voňavém prostředí? Jste manuálně zruční?

Společnost Cosmonde, a.s. zabývající se výrobou kosmetiky nabízí volná místa na pracovní pozici:

OPERÁTOR/KA VÝROBY

Vaší náplní práce bude:

- lehká manuální práce na výrobních linkách v nepřetržitém provozu (12hodinové směny)

Nabízíme:

- práci na HPP na adrese Dusíkova 7, Brno-Lesná
- motivující mzdové ohodnocení
- stravenky v hodnotě 200 Kč za odpracovanou směnu
- Flexipass v hodnotě 500 Kč měsíčně
- bonus 1000 Kč za docházku na noční směny
- možnost kariérního růstu • možnost dále se vzdělávat
- další benefity

Požadujeme:

- pečlivost, zodpovědnost • potravinářský průkaz

Nástup možný IHNEDE!

☎ 720 042 761 ✉ recruitment@cosmonde.cz

cosmonde

WORLD OF COSMETICS

U STARÝHO BILLA

PRAVÝ TEXAS RESTAURANT

**Hombre, přijď ochutnat
pořádně vyzrálý steak
z našeho nového Dry Ageru**
(profesionální lednice na suché zrání masa).

WWW.BILL.CZ
KUDELOVA 5, BRNO

V Brně vyrůstá biobanka za 200 milionů

Výstavba unikátní biobanky, která bude patřit k centru RECETOX Přírodovědecké fakulty Masarykovy univerzity a umožní studovat celistvě vlivy životního prostředí na lidský organizmus, odstartovala na sklonku roku v Brně.

Kampus MU v Bohunicích se rozroste o další vědecká pracoviště. Budou jím laboratoře a biobanka, kde budou vědci uskláňovat vzorky z vyšetření lidí a životního prostředí. Zařízení nebudou sloužit jen centru RECETOX, ale celé MU a pro další výzkumníky. Vybudování biobanky a dalších vědeckých zařízení bude stát přibližně 200 milionů korun z evropského Operačního programu Vývoj, výzkum a vzdělávání.

Nové zařízení pomůže vědcům například s dlouhodobou populační studií CELSPAC (Středoevropské dlouhodobé studie rodičů a dětí), což je společný projekt Masarykovy univerzity a Fakultní nemocnice Brno. Je zaměřen na faktory ovlivňující zdraví člověka. Na jejím počátku byl projekt ELSPAC, celoevropská studie rodičů a dětí z 90. let. Projekt byl organizován Světovou zdravotnickou organizací a cílem bylo oslovit 40 tisíc těhotných žen z celé Evropy a sledovat jejich děti až do dospělosti. Jedna generace dětí narozených v Brně a Znojme v letech 1991 až 1992 tedy byla sledována od těhotenství matky až do své dospělosti. Rodiče vyplňovali po dvacet let podrobné dotazníky o své rodině, způsobu života, událostech, stresech i zdravotním stavu. Podle

ředitelky centra RECETOX profesorky Jany Klánové byla součástí také například studie neurologů. „Sledovali, jak se vyvíjí mozek mladých lidí, a jak se nachází stopy stresu matek v těhotenství na mozek mladých lidí. To se může projevit například větší náchylností k depresi,“ uvedla Jana Klánová

Před 6 lety převzalo zodpovědnost za studii centrum RECETOX. „A protože je naším dlouhodobým cílem studium vlivu životního prostředí na zdraví populace a zdravý vývoj dětí, zajímá nás také to, jakou roli v současném stavu mladé populace hrají právě environmentální faktory,“ uvedla Jana Klánová. Rodinné a životní prostředí má totiž podle badatelů souvislost s chronickými nemocemi. „Dechem se totiž do našeho těla dostávají chemikálie, konzumujeme potraviny, ve kterých mohou být pesticidy, žijeme v prostředích, kde mohou být zpomalovače hoření nebo dýcháme domácí prach,“ pokračovala profesorka Klánová. ■ (sal)

Badatelé z brněnského RECETOXu tedy chtějí pozorovat další tisíce rodin hlavně z Brněnska. Chtějí, aby se podrobili nenáročným, ale opakovaným vyšetřením, například odběrům krve a moči. Těchto vzorků bude celkově přes dva miliony a k jejich uskladnění poslouží nově stavěná biobanka, která by se měla otevřít v roce 2020. V nových laboratořích by se měly vzorky testovat, a aby byla vyloučena lidská chyba, skladování bude ovládáno roboticky.

Stovky „dobrých andělů“ pomáhají i v Brně

Dobrym andělem se stává každý, kdo přispívá nadací Dobrý anděl a prostřednictvím pravidelných finančních příspěvků tak pomáhá rodinám s dětmi, které zasáhla vážná nemoc. Díky těmto darům pak mohou jejich rodiče uhradit výdaje spojené s léčbou - například častou dopravu do nemocnice, doplatky léků, speciální stravu, zdravotnické pomůcky, rehabilitace a další potřebné terapie. „Celkově již dárce pomohli více než 6 000 rodin. Z Brněnska jich pochází 394 a dárců, Dobrých andělů, ve vašem regionu najdeme téměř 4 200. Děkujeme všem, kteří se rozhodli nezištně pomáhat druhým,“ vzkazuje čtenářům Petr Sýkora, spoluzakladatel nadace Dobrý anděl. Každý dárce, který se zaregistruje na www.dobryandel.cz, získává i přístup do svého Andělského účtu, kde vidí konkrétní příběhy rodin, kterým pomáhá. ■

DOBRY ANDEL

Leden je měsícem divočácké lásky

přirozené nepřátele divočáka, kterými jsou medvědi nebo vlci.

Je známo z jeskynních kreseb, že již od paleolitu byl lov na divočáka nejen nutností jako zdroje potravy, ale současně se soubor s nebezpečným kancem stal důkazem statečnosti a ve středověku se jednalo o tzv. „rytířskou zvěř“. Maso divočáka je vysoce kvalitní přírodní produkt. Zvěřina se svým složením a struk-

Zblízka si můžete divočáky prohlédnout v oborě Holedná, kterou spravují Lesy města Brna. V malé obůrci je jich více než 30 kusů. Tuto tlupu tvoří jeden knour z brněnských městských lesů a šest bachyněk dovezených z městských lesů Hradec Králové a jejich potomci. Návštěvu obory si můžete zpestřit na dětském lesním hřišti, které vybudovaly Lesy města Brna.

Pro stromy je leden dobou vegetačního klidu. Pro divoká prasata obdobím námluv, v myslivecké mluvě tzv. chrutí. Je toho mnoho, co se o tomto údajně nejchytřejším obyvateli našich lesů neví.

Pověst o Bivojovi nelhala, alespoň pokud jde o výskyt prasete divokého v našich končinách. Kdysi se vyskytovalo nejen v celé Evropě, části Asie, ale i v Africe. Postupně bylo vyhynuto a v Anglii, Irsku, Dánsku nebo

Skandinávii nežije ani dnes. Ve střední Evropě se nejvíce rozšířilo po druhé světové válce, a to zejména z Polska a Německa, kde se přemnožilo. Problém tohoto chytrého sudokopytníka a všežravce je jeho přizpůsobivost a to, že zde nemá žádného predátora, který by redukoval jeho stavy. Člověku moudrému nezbývá tedy nic jiného, než se pokusit zastoupit

turou nedá srovnávat s masem hospodářských zvířat, a to především díky vysokému obsahu bílkovin a nízkému obsahu tuků. Zároveň však její nutriční hodnota vysoce převyšuje hodnotu masa hospodářských zvířat, což je velmi ceněno.

inzerce

Právní poradna

Být, či nebýt spoluvlastníkem?

Spoluvlastnictví přináší pozitivita spočívající ve snížení nákladů na pořízení a udržování společné věci. Při funkčních vztazích mezi spoluvlastníky je efektivní. Problémy ale nastanou při neshodách o způsobu užívání

společné věci nebo financování provedení oprav na společné věci. Spoluvlastnický podíl je totiž jen ideální a spoluvlastníkovi nepřináší žádná konkrétní část společné věci. Při rozhodování o společné věci rozhoduje většina spoluvlastníků. Každý spoluvlastník ale musí dostat prostor projevit svůj názor, i když by měl být přehlasován. Jinak pro opominutého spoluvlastníka přijaté rozhodnutí nemá žádné účinky. Uvedené spory často blokují rozumné užívání věci a přerostou až v nepřijemný soudní spor o zrušení a vypořádání spoluvlastnictví. Doporučit tak lze písemnou dohodu o způsobu užívání společné věci. Často problémy přinese také změna spoluvlastníka, protože spoluvlastníci nejsou v dispozici se svým spoluvlastnickým podílem až na výjimky omezení. Zejména v případě spoluvlastnictví hodnotných movitých věcí může být proto vhodné sjednat předkupní právo.

JUDr. Petr Večeřa, advokát
Advokátní kancelář Muzikář & Partners
www.muzikarparters.cz

Firma CCB, spol. s r. o.

**HLEDÁ TISKAŘE
PRO OFSETOVÝ STROJ**

**do třísměnného provozu
bez víkendů.**

Nástup dle dohody.

CCB, spol. s r. o.
Okružní 19, Brno
e-mail: zamestnani@ccb.cz
telefon: 545 222 585

CCB

Anybody. Hotel, kde čeká Audrey Hepburn.

Skupina podniků od tvůrců Baru, který neexistuje se neustále rozrůstá a snad nikdy nepřestane překvapovat. Před koncem roku představili další ze svých počínů, tentokrát ze sféry hotelnictví. A Anybody, jak se hotel jmenuje, nabízí stejně jako například Super panda cirkus naprosto jedinečný zážitek. Hlavním záměrem je poskytnout svým hostům nejen přespání v samotném centru města Brna, ale také neopakovatelný zážitek z hravých pokojů stylizovaných do ikonických filmů druhé poloviny minulého

století. Připomenout si tak můžete filmy jako je Goldfinger, Snídaně u Tiffanyho nebo Zvěščenina. A pozor, díky připraveným kostýmům a scénářům se můžete do děje plně ponořit. Celý koncept je doplněn naprosto inkognito ubytováním. Místo recepčního vás totiž u vchodu uvítá obrazovka, kam zadáte své údaje. Pokud nejste zrovna nadšenými herci, ale i tak toužíte po noci v Anybody, nemusíte se zdráhat. Kromě výhledu na Zelný trh, kde se hotel nachází, na vás čekají rekvizity, drinky šité na míru každému pokoji a nepostradatelná Zázračná limonáda.

■ (dd, foto: D. Dvořáková)

Čtyři v jednom. Obyčejné neobyčejně

V historické budově na Zelném trhu ještě zůstane. V přízemí najdete Elsner bistro, které v sobě skrývá hned několik spojených provozů. Základem je vlastní pekárna a cukrárna, která zaručuje naprostou čerstvost všech jídel, které tu najdete v nabídce. Hotové jídlo pak můžete ochutnat přímo v bistro, ve vinném baru nebo si jej vzít do ruky v bufetu. Samo bistro o sobě prohlašuje, že nabízí normální jídlo, co ale z jejich pokrmů dělá neobyčejné, je péče, se kterou jsou vybírány

suroviny, dodavatelé a kvalita výsledku. Výběrem surovin také podporují místní producenty. V Elsner bistro si můžete pochutnat na sendvičích z kváskového Elsner chleba, různých paštikách a salátech, či jedním ze sezonních teplých jídel. Co se nápojů týče, můžete vybírat z domácích limonád, moravských vín, či kávy z brněnských pražičen.

■ (dd, foto: D. Dvořáková)

Černá bába umí nejen skvělý tatarák

Z centra Brna je to do restaurace Na vyhlídce U Černé báby až na Lesnou přece jen kus cesty, i tak se najdou mnozí, kteří vědí, že nebudou litovat. Jiní si rovnou naplánují třeba víkendový výlet tak, aby unavení spočinuli právě tady. Zdejší tatarák z vybraných hovězích mas s křepelčími vajíčky je totiž vyhlášený široko daleko... Ale nejenom ten, restaurace založená už v roce 1919 paní Černou vaří po celá desetiletí podle stejného konceptu, postaveném na poctivé tradiční české kuchyni, což ovšem neznamená, že by se odříkali mezinárodních stálíc a novinek. Na jídelníčku tak mezi dezert-

ty najdete třeba domácí tiramisu, v lovecké sezoně se zase kuchař nebojí delikatesní kančí svičkovou z grilu doplnit batátovým pyré... Jídla v nabídce se často mění podle dostupnosti čerstvých sezonních surovin. Domluvit se lze dopředu nejen na rezervaci prostor pro narozeninovou, svatební, nebo firemní oslavu, ale i na přípravě jídla na přání. V letních měsících se z venkovního grilu line vůně nejrůznějších mas, šašliků či čerstvých ryb, děti se mezitím mohou zabavit v dětském koutku s pískovištěm a trampolínou. Takže jediné, co zbývá dodat, je přesná adresa: Černou bábu najdete na Soběšické 154, od zastávek městské hromadné dopravy asi 350 metrů pěšky (kdybyste přece jen neodolali zapít třeba ten zmíněný tatarák něčím ostřejším, nevybrat si aspoň jeden ze stovky druhů karibských rumů by byl totiž skoro hřích ...).

■ (jih, foto: R. Vrážel)

řádková inzerce

Služby, řemeslníci

■ Provedu drobné šicí opravy, šití záclon, povlečení aj.
Tel.: 602 566 404 po 16 hodině

Různé

■ VivatVinum.cz - o víně v Brně. Kalendář akcí, přehled vinoték, novinky brněnských vinoték.
■ HledamVino.cz - vše o víně. Zpravodajství, přehledy, kalendář. Tipy a rady, jak se vyznat ve víně.

Koupím

■ Koupím les i s pozemkem. Může být malá výměra nebo i zanedbaný. Děkuji. Tel.: 773 582 290

Práce, brigády

■ OLMAN SERVICE s. r. o. přijme šikovné pracovníky osoby se zdravotním omezením na pozici uklízeč/ka v Brně. Volejte 730 186 797 nebo zasilejte životopisy na email: nabor@olman.cz.

Řádkovou inzerci do Šaliny zadávejte výhradně prostřednictvím webu www.salina-brno.cz

Jak šel čas v DPMB v roce 2018

Leden

■ Připomněli jsme si významný mezník v organizaci firmy – 20 let akciové společnosti DPMB.

Únor

■ Čtyři desítky pracovníků přepravní kontroly se zúčastnily školení zaměřeného na sebeobranu. Praktický výcvik probíhal přímo v tramvaji a jeho základem bylo nekonfliktní řešení situací.

■ DPMB byl 9. – 25. února partnerem Olympijského festivalu, který se konal na brněnském Výstavišti.

Březen

■ Dne 11. března po 22. hodině projela ulicí Dorných poslední tramvaj. Po 117 letech tak provoz na trati skončil, a to v důsledku přesunu tramvajových kolejí do ulice Plotní.

■ Do komínské vozovny dorazily tři parciální trolejbusy. Jedná se o první trolejbusy tohoto typu ve vozovém parku DPMB. Díky bateriím jsou vozy schopné i samostatné jízdy bez trolejového vedení.

■ Ve vozovně v Pisárkách se uskutečnil 11. ročník soutěže v jízdách zručnosti řidičů tramvají.

Duben

■ Na Brněnské přehradě začala v polovině dubna 72. plavební sezóna. Novinkou letos byl automat na lodní lístky, instalovaný v bystrckém přístavišti.

■ Na 21. dubna připadl „Ples po sezóně“, který zahájil tradici dopravníků plesů v novodobé historii podniku.

■ Modernizované psychologické pracoviště DPMB bylo 26. dubna otevřeno v Pisárkách. Díky novému diagnostickému systému je nejmodernějším v rámci dopravních podniků v celé ČR.

Květen

■ Odstartoval projekt RIS II. Nový řídicí a informační systém se pak ve vozidlech MHD začal objevovat v průběhu letních prázdnin.

■ DPMB rozšířil svoje služby pro cestující. Ti mohou pokutu za jízdu „na černo“ zaplatit přes internet. Další novinkou je platba pokut kartou přímo ve vozech MHD. Všichni revizoři jsou vybaveni platebním terminálem.

■ V německém Stuttgartu se za účasti týmu DPMB uskutečnil 7. ročník Mistrovství Evropy řidičů tramvají.

Červen

■ V polovině měsíce byl instalován na zastávce Mozolky interaktivní označnický a začalo jeho testování.

■ Začalo letošní broušení tramvajových tratí. Týkalo se sedmi úseků o celkové délce přes 26 kilometrů.

■ Do Slatiny dorazilo koncem června posledních pět autobusů na CNG a současně byl ve slatinské vozovně dokončen v pořadí čtvrtý stojan na CNG. Byl tak završen projekt plynofikace vozového parku DPMB.

Červenec

■ Od počátku prázdnin provozuje DPMB již čtyři vozy Senior bus.

■ Rozběhly se prázdninové rekonstrukce tramvajových tratí. Jedná se o akce: ul. Milady Horákové, Moravské náměstí, Nezamyslova – Ostravská, Selská – Obránská.

Srpen

■ Od 17. srpna, přesně rok do výročí oslav 150 let brněnské MHD, si mohli zájemci formou dražby adoptovat sedadlo ve zlaté tramvaji. Výtěžek dražby je určen na výrobu památníku v podobě historického označnicku, který bude během oslav slavnostně odhalen.

■ Důstojné zázemí nejen pro naše řidiče, ale i pro cestující, vyrostlo během prázdnin na autobusovém nádraží Benešova. Kromě objektu, zajišťujícího sociální zázemí, byla nástupiště osazena novými lavičkami.

Září

■ Dvě chytré zastávky začaly sloužit cestujícím na Moravském náměstí. Umožňují sledování aktuálních informací o MHD, vyhledávání v jízdních řádech, ale nabízí také třeba informace o počasí nebo kulturní tipy. Mají i zásuvku pro dobíjení mobilních zařízení.

■ Poklepáním základního kamene byla 19. září zahájena modernizace tramvajové vozovny v Pisárkách.

■ Poprvé změřili síly řidiči autobusů z řady evropských zemí na mistrovství Evropy, které se konalo 21. – 22. září v Berlíně. Tým DPMB obsadil v konkurenci 21 družstev 8. místo.

Říjen

■ Dokončena a spuštěna do zkušebního provozu byla nová měnična dopravního podniku Páteřní v Brně - Bystrci. Nová měnična bude napájet tramvajové a trolejbusové tratě v Bystrci a její výkon umožní i napájení části prodlužované tramvajové trati na sídliště Kamechy.

■ Poněkud později než obvykle skončila poslední října plavební sezóna na Brněnské přehradě. Letos totiž byla o dva týdny prodloužena. Nejdříve plavbě nepříkla zhoršující se kvalita vody, která už v červenci vedla k zákazu koupání a potom přišlo velké sucho, kdy stav hladiny klesl do té míry, že došlo ke zkrácení plavební dráhy. A proto se, když došlo ke zlepšení podmínek, jezdilo dál.

■ V Brně se objevil ve zkušebním provozu první autobus poháněný bioplymem z odpadních vod.

Listopad

■ V brněnských ulicích se 9. listopadu objevila tramvaj opatřená tzv. indukční smyčkou, která umožní nedoslýchavým cestujícím zaznamenat hlášení zastávek i výzvy a informace od řidiče.

■ Svítící vánoční tramvaj T3 a polepená Anitra vyjely směrem na náměstí Svobody 23. listopadu. Staly se krásným příspěvkem DPMB k adventnímu času v Brně.

Prosinec

■ Na Komenského náměstí v Brně se 5. prosince objevili Mikuláš, čert a anděl v tradiční Mikulášské tramvaji.

■ Pro plamínek z Betléma si mohli lidé přijít 22. prosince do Betlémské tramvaje. Ta měla na své trase zastávky před poštou na ulici Nádražní, na nám. Svobody a na Mendlově náměstí.

Děti a senioři se postarali o vánoční výzdobu vozů

Sněhuláci, vánoční stromčky, andělé nebo dárečky. Takové obrázky zdobí od prosince některé z vozů MHD. Jejich autory jsou děti z brněnských mateřských školek, které jsme oslovili, zda by nechtěli přispět k vánoční atmosféře ve městě. Zároveň jsme kontaktovali domovy seniorů, zda by se i oni nechtěli zapojit a jejich klienti neseptali své vzpomínky na Vánoce, když oni byli dětmi. A ono to vyšlo. Zapojilo se více než dvacet školek a čtyři domovy seniorů a sešlo se neuvěřitelných téměř čtyři sta příspěvků. Z části vznikla výstava, kterou si veřejnost může do poloviny ledna prohlédnout v sídle DPMB na Novobranské ulici, a to v prvním patře. Všem zapojeným školám a domovům srdečně děkujeme za jejich úsilí a krásné obrázky a vzpomínky! ■ (htom)

Speciální tramvaj ošetří trolejové vedení proti namrzání

Speciálně upravená tramvaj bude projíždět Brnem a preventivně ošetřovat trolejové vedení protinámrazovou složkou. Nanesená emulze eliminuje vznik námrazy a umožní tramvajím i za nepříznivého počasí plynulou jízdu. Do ostrého provozu vyjela v prosinci.

Upravená služební tramvaj T3 je osazena dvěma pantografy – jedním klasickým a druhým, který na trolejové vedení při jízdě nanáší protinámrazovou emulzi. Tímto způsobem už několik let ošetřuje trolejové vedení upravený trolejbus. „Opatření se v zimním provozu osvědčilo, námraza na vedení nepřílně, a pokud ano, dá se lehce odstranit bez poškození našich vozů. Proto jsme se rozhodli podobné zařízení zakoupit i pro tramvaj,“ uvedl generální ředitel dopravního podniku Miloš Havránek. Pantograf s pomocným zařízením stál podnik necelý milion korun. Zatímco zmíněný trolejbus používá k ochraně ekofridex, u tramvaje bude dopravní podnik testovat glycerinovou emulzi. „Budeme tak už během sezóny schopni porovnat, který způsob je efektivnější,“ řekl vedoucí střediska technického provozu Tomáš Kadlec. „Jak často bude tramvaj do ulic vyjíždět, vyplývá z testovacího provozu, ale v případě potřeby může jezdit i denně,“ dodal. Vznik námrazy na trolejovém vedení mají omezit i speciální uhlíkové pantografické lišty, které jsou umístěny běžně na všech tramvajích. Jejich výhodou je mědná náboňová hrana, která vznik námrazy eliminuje. ■ (htom)

PROBÍHAJÍCÍ UDÁLOSTI, ZMĚNY A VÝLUKY

Oprava mostu v ulici Černovické

Z důvodu opravy mostu nad ulicí Olomouckou je přibližně do poloviny roku 2019 částečně omezen silniční provoz na ulici Černovické. Expresní autobusová **linka E75** jede ve směru ze Židenic do Slatiny odklonem a vynechává zastávku Olomoucká – u školy. V opačném směru jede bez omezení po své trase.

Výluka v ulici Chodské a na Slovanském náměstí

V souvislosti s rekonstrukcí kanalizace a následnou obnovou povrchů komunikací je **od dubna 2018 přibližně do poloviny roku 2019** vyloučena doprava v ulici Charvatské a v části Slovanského náměstí (od 1. října je provoz veškeré dopravy na Slovanském náměstí převeden na severní polovinu náměstí, přílehlou k ulici Srbské). Trolejbusová **linka 32** je obsluhována autobusy nebo parciálními trolejbusy, které jedou v úseku Botanická – Hutařova odklonem ulicemi Šumavskou, Štefánikovou, Palackého a ve směru do centra také Berkovou. Od 1. října navíc linka 32 pouze ve směru z centra obsluhuje přeloženou zastávku Slovanské náměstí na začátku ulice Srbské. Pro **linky 30, 44 a 53** je zastávka Slovanské náměstí (směr Skácelova) vrácena do původní polohy, zastávka Slovanské náměstí (směr Husitská) je pro **linky 30, 53 a 84** přeložena přibližně 200 metrů vzad na ulici Skácelovu. Autobusová **linka 67** je v úseku Štefánikova – Skácelova odkloněna ulicemi Tábor, Jana Babáka a Purkyňovou. Autobusy **linky 68** jedou od zastávky Šumavská odklonem ulicemi Šumavskou přímo k přeložené zastávce Klusáčkova (za křižovatkou Kounicova x Šumavská). Pro zajištění obsluhy polikliniky Dobrovského byla dodatečně upravena trasa účelové autobusové **linky 81** v úseku Klusáčkova – Nákupní centrum Královo Pole, tato linka obsluhuje dočasnou zastávku Charvatská v ulici Dobrovského a náhradou za zastávku Štefánikova obsluhuje zastávku Kartouzská.

Dlouhodobá výluka v ulici Údolní

Od 1. května 2018 po dobu přibližně 1 roku je z důvodu kompletní rekonstrukce sítí a komunikací zcela uzavřena část ulice Údolní mezi ulicemi Úvoz a náměstím Míru. **Linka 4**, provozovaná obousměrnými tramvaji, je ve směru od centra ukončena v zastávce Úvoz. Náhradní dopravu na Náměstí Míru zajišťuje mimořádná autobusová **linka x4** v trase Komenského náměstí – po trase linek 38 a 39 – Vaňkovo náměstí – Lerchova – Náměstí Míru, kde je linka provozně propojena se stávající **linkou 68**. Autobusy ihned pokračují směrem Tábor – Klusáčkova – Šumavská. Noční autobusová **linka N89** je v úseku mezi zastávkami Úvoz a Náměstí Míru rovněž odkloněna po výše uvedené trase shodně s linkou x4.

Dlouhodobá výluka tramvají do Komárova v souvislosti s rekonstrukcí ulic Dornych a Plotní

V rámci dlouhodobé rekonstrukce ulic Dornych a Plotní, včetně navazujících úseků navazujících komunikací, jsou průběžně upravovány trasy dotčených linek MHD. **Aktuálně** (ke změnovému termínu jízdních řádů 9. prosince 2018) není mj. průjezdná ulice Dornych mezi křižovatkami s ulicí Plotní a Svatopetrskou, včetně **smýčky Zvonařka** a je omezen průjezd ulicemi Zvonařka a Hladíkova. Aktuální opatření na linkách MHD jsou následující:

■ Tramvajová **linka 12** je vedena po zkrácené trase Technologický park – Česká – Hlavní nádraží a dále je odkloněna do smýčky Juliánov. S ohledem na kapacitu tramvajové tratě v ulici Křenové je linka 9 dočasně vedena ve zkrácené trase Lesná, Čertova rokle – Dětská nemocnice – Moravské náměstí s jednosměrným okružním zakončením v centru ulicemi Rooseveltovou – přes Malinovského náměstí – Hlavní nádraží – Masarykovou – Rašínovou.

■ **Náhradní dopravu** ve vyřazeném úseku Hlavní nádraží – Komárov zajišťují **autobusové linky 40, 48, 50, 63, E63**.

■ Autobusová **linka 40** jede po trase Újezd u Brna, městský úřad / Továrni – Tuřany – Komárov – Úzká – Hlavní nádraží (zastávky na kolejích 3 a 4) – Křídlovická – Strážník – Nemocnice Bohunice – Univerzitní kampus, sever.

■ **Linky 47 a 49** jsou z trasy v úseku Tržní – Úzká odkloněny obousměrně ulicí Křenovou přes zastávku Masná a Vlhká k **Hlavnímu nádraží**, s výstupní zastávkou společnou s linkou 67 a odjezdovou zastávkou v ulici Benešově.

■ **Linky 48, 50 a 63** jsou ze své standardní zastávky na Úzké (u OD Tesco) prodlouženy do zastávky Hlavní nádraží (výstup u V. nástupiště, nástup na koleji 4), odtud zpět přímo ulicemi Dornych a Plotní směrem Komárov a dále po standardních trasách. Linky 40, 48, 50, 63 vynechávají zastávku Autobusové nádraží směr Komárov, náhradou obsluhují zastávku Zvonařka v ulici Plotní u galerie Vaňkovka.

■ Vybrané spoje **linky 77** jedou přímo ulicemi Olomouckou a Křenovou do smýčky Hlavní nádraží. Ve směru do Slatiny (– Šlapanic, Evropská) jedou všechny spoje **linky 77** z Úzké, ale odklonem ulicemi Křenovou a Tržní přes zastávky Vlhká a Masná.

■ Obsluhu lokality CTP Ponávka s centrem města zajišťuje i nadále autobusová **linka 67**, která jede mezi zastávkami Hlavní nádraží – Komárov / Mariánské náměstí v obou směrech ulicemi Masnou a Černovické nábřeží.

■ **Noční autobusová linka N94** vynechává ve směru k Hlavnímu nádraží zastávku **Zvonařka** a v opačném směru do Přízřenice – Modřic jede shodně jako **linky 47 a 49**, tj. odklonem ulicí Křenovou.

■ **Noční autobusová linka N95** jede i nadále v obou směrech odklonem ulicí Plotní s obsluhou nácestných zastávek jako denní autobusové linky.

■ Smýčka **Zvonařka** a stejnojmenná zastávka v ulici Dornych jsou bez obsluhy, zastávky pro okružní autobusové linky jsou přeloženy. Pro **linku 44** za křižovatkou s ulicí Plotní a **pro linku 84** (a také pro vybrané spoje linky 77) ke křižovatce s ulicí **Ve Vaňkovce**.

Výluka Zábrdovický most a přílehlé úseky v ulicích Cejl a Zábrdovické

Od pondělí 22. října probíhá dlouhodobá výluka Zábrdovický most s vyloučením veškeré dopravy (s výjimkou pěší chůze) přes tento most. Aktuální opatření na linkách MHD je následující:

Pro zkrácení pěší vzdálenosti mezi linkami MHD jedoucimi ulicí Cejl a oblastí kolem Vojenské nemocnice došlo ke zřízení dočasné zastávky **Francouzská** umístěné u křižovatky ulic Cejl, Vranovská, Francouzská, kterou obsluhují **linky 2, 3, 4, 11, N94 a N97**.

■ Tramvajová **linka 2** je vedena po zkrácené trase Modřice, smýčka – Francouzská, odkud pokračuje jako linka 3 směr Česká.

■ Tramvajová **linka 3** je vedena po zkrácené trase Bystrc, Rakovecká – Francouzská, odkud pokračuje jako linka 2 směr Hlavní nádraží.

■ Tramvajová **linka 12** je vedena všemi spoji v celé trase Technologický park – Juliánov, s možností přestupu na autobusové linky do Líšně a Vinohrad v zastávce Dělnický dům.

■ Pravidelné spoje trolejbusových **linek 25 a 26**, doposud ukončené ve Vozovně Husovice, jsou po dobu výluky přeměňovány do uzlu Stará osada. Současně je upraven provozní režim těchto trolejbusových linek v úseku Stará osada – Novolíšeňská, mj. z důvodu provozu linky x27.

■ Trolejbusová **linka 27** je nahrazena autobusovou **linkou x27** v pozmeněné trase Bzenecká – Pálavské náměstí – Mutěnická – Bořetická – Čejkovická – Malá Kladovka – Juliánov – Dělnický dům – Gajdošova – Stará osada s provozní dobou od 5 do 23 hodin celotýdenně (v nepracovních dnech od 6 hod.).

■ **Autobusová linka 55** je prodloužena ze Židenic, nádraží k zastávce Lazaretní, odkud pokračuje jako linka 58 směr Líšeň.

■ **Autobusová linka 58** jede v úseku Líšeň, hřbitov – Dělnický dům po stávající trase a dále přes zastávky Otakara Ševčíka, Buzkova / Mošnova, Jílkova, Uzavřená, Tomášková, Vojenská nemocnice k zastávce Lazaretní, odkud pokračuje jako linka 55 směr Líšeň.

■ **Linka 64** jede mezi zastávkami Životského – Uzavřená přímo s vynecháním zastávek Geislerova, Buzkova, Mošnova a Jílkova.

■ **Linka 82** vynechává zastávku Poliklinika Židenice, náhradou obsluhuje zastávku Juliánov a dále jede mezi zastávkami Geislerova – Dětská nemocnice odklonem s vynecháním zastávek Uzavřená, Tomášková a Vojenská nemocnice. Na odklonové trase obsluhuje zastávku Francouzská, resp. Jugoslávská.

■ **Noční autobusová linka N97** jede v úseku Stará osada – Tkalcovská obousměrně odklonem přes Husovice. Na odklonové trase zastaví pouze na zastávce Tomkovo náměstí.

■ **Noční autobusová linka N99** jede v úseku Kuldova – Hlavní nádraží obousměrně odklonem přes zastávky Tomášková, Uzavřená, Životského, Masná a Vlhká.

■ **Regionální autobusová linka 201** je prodloužena ze Židenic, nádraží přes zastávky Lazaretní a Vojenská nemocnice do zastávky Životského.

■ **Regionální autobusová linka 202** je prodloužena ze Židenic, nádraží k zastávce Lazaretní. Navíc je v úseku Jírova – Lazaretní posílena jako náhrada za linku 27 pro spojení severní části sídliště Vinohrady se Starou osadu.

Celostátní termín změny jízdních řádů – neděle 9. prosince 2018

■ Na vybraných linkách došlo **k dílčím změnám jízdních řádů** spočívajícím ve změně časových poloh spojů a zejména úpravy garance „nízkopodlažnosti“. Současně byl u vybraných zastávek upraven režim „na znamení“.

■ V průběhu celého roku 2019 je zajišťována rozsáhlá náhradní doprava za železniční dopravu na území města Brna při výluce v uzlu Brno-hlavní nádraží. Jedná se zejména o zavedení dočasných **linek P6** (Hlavní nádraží – Královo Pole, nádraží), **E63** (Hlavní nádraží – Chrlice, nádraží), **E77** (Hlavní nádraží – Slatina, nádraží). Současně je upravena trasa **linky 61** od zastávky Soukenická obousměrně přes Hlavní nádraží a dále na Dolní nádraží. V úseku Hlavní nádraží – Dolní nádraží jsou na lince vedeny účelové posilové spoje v celodenním a celotýdenním režimu.

■ Všechny spoje tramvajové **linky 1** jsou obsazeny velkokapacitními soupravami Vario

■ **Další dílčí změny v provozu MHD** budou realizovány v průběhu 1. pololetí, mj. v závislosti na ukončování dlouhodobých výluk. Bude se jednat např. o rozšíření obsluhy ulice Renčovy úpravou trasy minibusové linky 65 mezi Řečkovcemi a Medládkami, dále zavedení expresního spojení mezi Novým Lískovcem a Mendlovým náměstím, zřízení zastávky pro obsluhu sportovního areálu v Komíně, nebo zřízení zastávky Podkomorská pro obsluhu obytného souboru Panorama v Bystrci.

PŘIPRAVOVANÉ ZMĚNY A VÝLUKY

Jednosměrná výluka na ulici Cejl

S ohledem na aktuální klimatické podmínky nezbytné pro možnou opravu kolejí bude v některém **z nepracovních dnů** přibližně od 8 do 16 hodin (náhrada za zrušený termín 15. 12. 2018) vyloučen provoz tramvají mezi zastávkami Jugoslávská, resp. Trávníčkova a Malinovského náměstí ve směru do centra. Linka 2 bude mít pro jízdu k Ústřednímu hřbitovu a do Modřic výchozí zastávku Malinovského náměstí (společnou s linkami 1 a 4 v ulici Rooseveltově). **Linka 3** pojedje po dobu výluky ve směru z Bystrce pouze do zastávky Jugoslávská. **Linka 4** pojedje

v úseku Trávníčkova – Malinovského náměstí ve směru do centra odklonem ulicemi Milady Horákové – Rooseveltovou. V úseku Jugoslávská – Tkalcovská – Malinovského náměstí bude zavedena náhradní autobusová **linka X**. Ve směru z centra bude provoz tramvajových linek 2, 3 a 4 zachován ulicí Cejl bez omezení.

Veletrhy GO a Regiontour

Z důvodu konání veletrhů cestovního ruchu GO a REGIONTOUR bude **v sobotu 19. a v neděli 20. ledna 2019** doprava k brněnskému výstavišti posílena tramvajovou **linkou P1** jedoucí po trase Malinovského náměstí – Hlavní nádraží – Hybešova – Mendlovo náměstí – Výstaviště – Pisárky a zpět. Odjezdovou zastávkou posilové linky P1 z Pisárky směr centrum bude zastávka Lipoval. Upozorňujeme, že vstupenky na akce BVV neplatí jako jízdenky MHD!

■ Odbor přípravy provozu DPMB, a.s.

Známe vítěze fotosoutěže

Ulicemi Brna jezdila během adventu krásná Vánoční tramvaj, což neuniklo ani fandům do focení. Protože přicházela řada opravdu povedených fotografií, rozhodl se DPMB vyhlásit soutěž o nejhezčí fotku této tramvaje. Lidé mohli snímky posílat do 10. prosince a mezi vybranými pak hlasovat do pátku 14. prosince 2018. Vítězskou se stala tato fotografie a jejím autorem je Petr Olša. ■ (red)

CHCEŠ SE TAKY STARAT O ŠALINY?
PŘIJĎ K NÁM

DPMB
Dopravní podnik města Brna a.s.

DOPRAVNÍ PODNIK MĚSTA BRNA HLEDÁ PRACOVNÍKY TECHNICKÝCH PROFESÍ
MECHANIKY, ELEKTRIKÁŘE, LAKÝRNÍKY,
KAROSÁŘE, ZÁMEČNÍKY, KLEMPÍŘE, ČALOUNÍKY
a mnoho dalších oborů pro práci se všemi druhy
dopravních prostředků a infrastruktury

aktuální nabídku volných míst naleznete na:
www.dpmb.cz 543 171 222 kariera@dpmb.cz

HLEDÁŠ BRIGÁDU?
STAŇ SE
ŘIDIČEM TRAMVAJE

DPMB
Dopravní podnik města Brna a.s.

DOPRAVNÍ PODNIK MĚSTA BRNA NABÍZÍ JEDINEČNOU MOŽNOST PŘÍVÝDĚLKU NA POZICI ŘIDIČE TRAMVAJE!

PODMÍNKOU JE VĚK 21+ LET A ŘIDIČÁK ALESPŮN SKUPINY «B»
NABÍZÍME PRAVIDELNÝ PŘÍVÝDĚLEK
FORMOU DOHODY O PRACOVNÍ ČINNOSTI
KURZ ŘIDIČŮ TRAMVAJÍ ZAČÍNÁ OD 1. 3. 2019

www.dpmb.cz 543 171 235 kariera@dpmb.cz

Na výlet tramvají, autobusem, trolejbusem: Obora Holedná

Výchozí zastávka MHD:
Kohoutovice, hájenka, Stará dálnice, Kamenolom
Cílová zastávka MHD: Přístaviště
Linka: 50, 52, 1, 11, 3
Terén: lesní, asfaltová cesta

Divočáci, daňci nebo mufloni, na tato zvířata můžete narazit v oboře Holedná. A právě sem se tentokrát vydáme na výlet. Obora je totiž jedinečnou přírodní lokalitou, která se nachází mezi sídlištěm Jundrov, Kohoutovicemi a Bystřicí. Jedná se o účelové myslivecké zařízení, sloužící k chovu muflonů a daňčí zvěře, která se v oboře spolu s návštěvníky volně pohybuje.

Výjimečně se tentokrát nevydáme po konkrétní turistické značce, i když tu vedou hned

tři - modrá, zelená a žlutá. Obora je totiž protkána řadou stezek a asfaltových cest, takže záleží na každém, kudy se vydá. Rozličný je i terén. Vybrat si můžete mezi výšlapy do kopce nebo klidnou procházku po rovině.

Zatímco daňci, jeleni i mufloni se volně pohybují společně s návštěvníky, pro divoká prasata, která by mohla člověku ublížit, je vybudovaná malá obůrka. Řada návštěvníků se sem vydává se zásobou suchého chleba, s mrkví či jablky

a divočáky krmí. Kromě toho se v celém areálu nachází několik vodních ploch, ale i altánů a lavíček, které k odpočinku přijdou vhod.

Rodiče s malými dětmi jistě ocení naučnou stezku. Ta vede okolo výběhu divokých prasat a její součástí je i dětské hřiště. Téměř šestisetmetrová naučná trasa má deset zastavení, kde si děti, ale i dospělí mohou ověřit svoje znalosti přírody a dozvědět se další zajímavosti, třeba i to, jak zní jednotlivé druhy dřeva. V oboře však narazíte i na panely s informacemi o chované zvěři.

Oboru je možné navštívit ve kterémkoliv ročním období. Vždy tu narazíte na něco zajímavého. Navíc je díky asfaltovým cestám ideálním místem nejen na rodinnou procházku, ale i k výletu na kole.

Celá obora je oplocena, aby z ní zvířata neutekla. Vstup do ní je tak možný díky kovovým vrátkům jen na několika místech. Z Kohoutovic se nejlépe vchází u autobusové zastávky Kohoutovice, hájenka. Zájemci, kteří chtějí vstoupit do areálu hned u obůrky s divočáky, mohou využít zastávky Stará dálnice. Zde se dá i zdarma zaparkovat autem, je tu vytvořeno asi dvacet parkovacích míst přímo u vstupu. Ta jsou ovšem hlavně o víkendy beznadějně obsazena. Z Bystřice se do obory vchází skrz ulici Pod Horkou a Údolí oddechu, k nim je nejbližší zastávka Kamenolom.

Brněnské cestovatelské veletrhy: tipy, cestovatelé, gastronomie či zážitky

Patříte mezi milovníky cestování? Nebo prostě trávíte rádi volný čas aktivně? Pak si nenechte ujít zážitkové veletrhy cestovního ruchu Go a Regiontour, které se odehrají 17. až 20. ledna na brněnském výstavišti. První den patří odborníkům, po ty další však na všechny zájemce čeká bohatý program. Základní vstupné vyjde na 180 korun, rodinné na 280 korun.

Tipy na atraktivní místa po celé České republice, či příběhy těch, kteří vyrazili do různých koutů světa. Brněnské výstaviště se na čtyři

dny promění v místo, kde se budou pohybovat ti nejlepší cestovatelé. „Akce je vhodná pro lidi, kteří si chtějí cestu naplánovat vlastními

silami, ale také pro ty, kteří dávají přednost organizovanému cestování. Kromě naplánování dovolené či získání tipů od zkušených cestovatelů se však mohou návštěvníci těšit na zážitkový doprovodný program. A chybět nebude ani gastronomie, protože i ta k cestování patří,“ zve na cestovatelské veletrhy jejich mluvčí Karolína Křenková.

Kulturní bohatství, aktivní dovolená i virtuální realita

Do veletrhů se prolne hned několik témat. Jedním z nich je aktivní dovolená, která lidem přiblíží například dovolenou na vodě. Chybět nebudou tipy, co vše je potřeba pro „vyjetí na vodu“ udělat, ale ani výstava samotných lodí či simulátory a trenažéry. Pro adrenalinové nadšence bude připravena propracovaná lezecká stěna. Program se dotkne také dovolené na kolech či karavanem. Na své

Online soutěž:

vyhrajte letenky v hodnotě 10 tisíc korun

Na stránce www.vzacnemalickosti.cz se můžete do 14. ledna zapojit do soutěže o letenky či vstupenky na akci. Stačí nahrát fotku z cest a vybrat vhodný slogan. Vybraný snímek se také stane hlavní tváří kampaně veletrhů Go a Regiontour v roce 2020.

si přijdou i milovníci kultury a relaxace. Mezi dalšími tématy doprovodných programů se objeví například inovativní marketing v regionech, moderní technologie v cestovním ruchu, kulturní bohatství regionů nebo regionální gastronomie. „Návštěvníci se mohou těšit na ochutnávku exotické gastronomie, ale také na festival krajových specialit a regionální potraviny Regfoodfest. S chutí budou také kouzlit studenti, kteří se zapojí do mezinárodní soutěže Gastro Junior Brno 2019 – BidFood Cup,“ doplňuje Křenková. Součástí programu budou přednášky o exotické gastronomii z různých koutů světa. Již tradičně se všichni návštěvníci mohou těšit i na cestovatelský festival GO KAMERA.

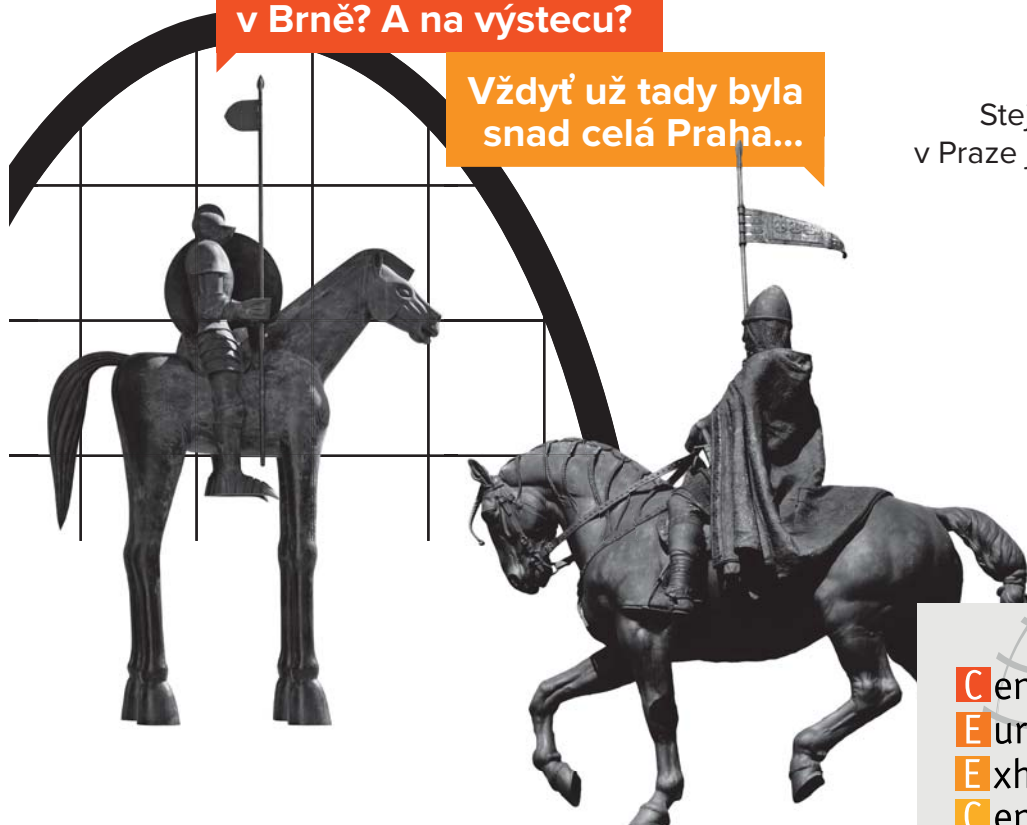
inzerce

No teda Václave, co ty v Brně? A na výstecu?

Vždyť už tady byla snad celá Praha...

**1 250 000
návštěvníků**

Stejně množství lidí jako žije v Praze jsme v roce 2018 přivítali na brněnském výstavišti.

Central
European
Exhibition
Centre

BVV

**Veletrhy
Brno**

DŮM UMĚNÍ MĚ MĚNÍ

Edukační programy v Domě umění

Společně hledáme cestu k pochopení výtvarných děl. (Edukační program k výstavě Barvometrie, foto: Lenka Sedláčková)

V brněnském Domě umění rozvíjíme programy pro základní a střední školy od roku 2015. Naše edukační programy se obměňují s každým novým výstavním projektem. Protože nemáme stálou expozici, inspirujeme se tématy a charakterem aktuálních výstav a využíváme i potenciál samotné architektury Domu umění, který je jedním z nejzajímavějších výstavních prostorů v České republice.

V Domě umění představujeme nejnovější uměleckou tvorbu, mnohdy experimentální, multimediální, konceptuální, která reflektuje témata a problémy současného světa. Světa plného nejrůznějších informací, dezinformací, nových médií, technologií a vizuálního smogu. U nejmladší generace, která (jako první

generace vůbec) obklopena těmito fenomény vyrůstá, je třeba rozvíjet samostatné, kritické myšlení, ale také empatický dialog s ostatními. V neformálním prostředí galerie se nám daří děti i teenagery inspirovat ke svobodnému, spontánnímu sebevyjádření. Primárním cílem pro nás není vytvořit hmatatelný výtvar, ale

Primárním cílem pro nás není vytvořit hmatatelný výtvar, ale vést žáky ke kritickému a kreativnímu způsobu uvažování. (Edukační program k výstavě Barvometrie, foto: Lenka Sedláčková)

Theatr ludem: Pan Barvička a slečna Mašlička ve výstavě, zážitková arteterapeutická dílna (foto: Lenka Sedláčková)

vést žáky ke kritickému a kreativnímu způsobu uvažování.

Naše programy napomáhají rozvíjet imaginaci, intuici, kreativitu, individuálně interpretovat umělecká díla, konfrontovat vlastní porozumění vystaveným artefaktům s ostatními, diskutovat nad různými nápady a také se samostatně vizuální formou vyjadřovat. Usilujeme o otevřený tolerantní prostor, kde chyba neexistuje. Skrze současné umění se snažíme o nové pohledy a tvořivé přístupy ke světu kolem nás. Důležitým posláním edukačních programů je, aby děti nebo teenageři pochopili princip, jakým konkrétní autor tvoří, a to skrze svou vlastní tvorbu založenou na stejném či podobném

principu. Děti se tak k podstatě díla dostanou mnohem snáze než skrze teoretický výklad – díky vlastnímu tvůrčímu zážitku.

Jsmeme intermediální

Současné umění využívá různých médií. Nebojí se kombinovat obrazy, objekty, text a zvuk, pohyb či drama. Stejně jako svět kolem nás do sebe také silně integrovalo nová digitální média. Naše edukační programy proto využívají aktuální komunikační technologie jako prostředky pro sebevyjádření. Tomu napomáhá také otevřený a osobní přístup našich lektorek a lektorů. Průběh konkrétních pořadů ovlivňují sami žáci, na

Rozvíjíme samostatné a tvořivé myšlení, schopnost komunikace a spolupráce. (Edukační program k výstavě Barvometrie, foto: Lenka Sedláčková)

► nich záleží výběr konkrétních úkolů a jakým směrem se program ubírá.

Jsmo inkluзивní

Od ledna 2018 ve spolupráci s lektory THeatr ludem, z. s., Šimonem Petákem a Irenou Iškiovou realizujeme také programy pro děti se specifickými potřebami s názvem Pan Barvička a slečna Mašlička ve výstavě. Zážitek, tvořivé, arteterapeutické dílny s loutkami a materiálem jsou určeny především mladším dětem, ale i mládeži a dospělým s mentálním či fyzickým handicapem, dětem ohroženým sociálním vyloučením a dalším. Lektori dílny využívají loutkářských technik a divadelních principů pro aktivní zapojení účastníků do tvořivé hry.

Do Domu umění na koncert, workshop nebo na přednášku

Kromě edukačních programů pro žáky základních a středních škol nabízí Dům umění také pestrý doprovodný program ke každé z aktuálních výstav. Můžete navštívit komentované prohlídky výstav s kurátory, umělci či dalšími zajímavými osobnostmi. Nabízíme výtvarné i hudební workshopy. Pravidelně pořádáme také víkendové programy pro rodiny s dětmi, odpolední a večerní koncerty. Zúčastnit se můžete také přednášek se zahraničními hosty, o umění nových médií ve Vašulka Kitchen Brno či o architektuře s Brněnským architektonickým manuálem. Snažíme se, aby byl Dům umění nejen galerií, ale také otevřeným kreativním centrem, místem setkání pro všechny se zájmem o umění, kulturu či sebevzdělávání.

■ (Anna Saavedra, Dům umění)

Mezinárodní vyšivací projekt s italským umělcem Rubenem Montinim (foto: Ela Bialkowska)

Nové výstavy Domu umění města Brna Na co se můžete těšit v roce 2019?

Dům umění města Brna je součástí brněnské kultury již více než sto let. Původní secesní budova Kaiser Franz-Josefs-Jubiläums Künstlerhaus byla v letech 1946–47 přestavěna ve stylu funkcionalismu podle návrhu architekta Bohuslava Fuchse. Dnes se Dům umění výrazně orientuje na současné umění, udržuje kontakty s prestižními evropskými galeriemi a jako instituci jej tvoří dva výstavní domy, budova na Malinovského náměstí a Dům pánů z Kunštátu, renesanční budova na Dominikánské ulici, která je součástí Domu umění města Brna od roku 1958. Nezávislou součástí Domu umění města Brna je od roku 2000 také Galerie G99, která se do roku 2003 nacházela na Benešově ulici v Brně a nyní je umístěna v přízemí Domu pánů z Kunštátu. Galerie G99 prezentuje aktivity nejmladších tvůrců a čerstvých absolventů uměleckých škol.

V lednu a únoru 2019 můžete v Domě umění na Malinovského náměstí navštívit výstavu Feministická avantgarda 70. let / Díla ze sbírky SAMMLUNG VERBUND. Skupinová mezinárodní výstava Feministická avantgarda představí mimořádná díla umělkyní, tvořících v sedmdesátých až devadesátých letech minulého století v souladu s tehdy naléhavými genderovými otázkami. Práce na emancipační témata ze soukromé rakouské sbírky Sammlung Verbund pocházejí od světově významných umělkyní. Soubor ukáže rozporuplný dobový obraz ženy na fotografiích, kresbách, videích, filmech a objektech. Námětem bylo umělkynin vlastní tělo a otázky sebeurčení či ženské identity. Součástí jejich práce je často provokativnost, radikalita a ironie. Výstava začala svou cestu Evropou v roce 2014 v Muzeu Bozar v Bruselu, pokračovala do Mnichova, Milána, Vídně, Karlsruhe a v Brně své putování skončí. Zde ji v únoru 2019 doprovodí konference, která porovná generační přístupy k ženskému emancipačnímu hnutí a tvorbě v bývalém Československu se západní Evropou a Spojenými státy americkými. Kurátorkou výstavy je zakládající ředitelka sbírky SAMMLUNG VERBUND, Wien, paní Gabriele Schor.

Tuto výstavu doprovodí menší výstavní projekt kurátora Jaroslava Anděla, Seriální abstrakce Huga Tábořského. Brněnský umělec Hugo Tábořský (1911–1991) je kulturní veřejnosti znám svou avantgardní fotografickou tvorbou z třicátých let minulého století a jen několik málo specialistů zná také jeho užitkovou grafiku hlásící se k mezinárodnímu hnutí tzv. nové neboli funkcionalistické typografii. Obě výstavy budou v Domě umění na Malinovského náměstí k vidění do 24. února 2019.

Od 13. března do 28. dubna 2019 bude v Domě umění možno shlédnout výstavu Event of Space Pavla Korbičky. Pavel Korbička se ve své práci zabývá úvahami o prostoru, kdy hlavním vyjadřovacím prostředkem je světlo. Pokouší se odkrývat skryté řády a významy konkrétních míst, a v kombinaci s velkoformátovými světlovodivými deskami vpisovat do těchto míst prostory zcela nové, které mění perspektivu vnímání. Tuto výstavu doprovodí site-specific instalace Františka Demetera v přízemí Domu umění na Malinovského náměstí. Dílo Františka Demetera, slovenského autora střední generace, je expanzí média malby do prostoru. „Konkrétní prostor galerie se pro autora stává východiskem prostorové konstrukce, v níž se utvářejí nové vztahy mezi malbou a prostorem a aktivizují diváka, který vstupuje do díla, dodává kurátorka výstavy Marika Svobodová.

První pololetí roku 2019 zakončí výstava s názvem LATERNA MAGICA / Dekonstrukce a aktualizace, kterou můžete navštívit od 15. května do 28. července 2019. Cílem výstavy je představit Laternu

magiku jako multimediální audiovizuální dílo, určitý způsob a princip tvorby, který přesahuje do nejrůznějších experimentů, jak filmových, tak výtvarných. Experimentální scéna Národního divadla bude vystupovat jako fenomén, jako technický obraz odpoutávající se do prostoru a překračující svůj vlastní rám, nebo jako performativní intermedialní, interaktivní a imersivní aparát. Tuto výstavu doprovodí instalace v přízemí Domu umění, která představí uměleckou práci Marie Filippovové, brněnské grafiky, malířky a environmentální umělkyně. „Marie Filippová patří ke generaci, která nastoupila svou uměleckou kariéru na přelomu šedesátých a sedmdesátých let. Vyjadřuje se převážně abstraktní, koncentrovaně vytvářenou kresbou a malbou, a využívá své znalosti nejrůznějších grafických technik, dodává Terezie Petišková, kurátorka výstavy a ředitelka Domu umění

24. září otevře Dům umění výstavu Teodora Pištěka, jehož malířský projev získal uznání v nejrůznějších kulturních i mezinárodních centrech. Brněnská výtvarná obec, která je dlouhodobě ovlivněna konceptuálním způsobem uvažování, však dosud neměla možnost zhlédnout dílo tohoto malířsky orientovaného a romantismem ovlivněného umělce ve větší šíři. Výstava v 1. patře Domu umění bude postavena tak, aby vynikla jak velkorysost uměleckého projevu malíře, tak jeho osobní význam jako spoluzakladatele Chalupeckého ceny pro mladou autorskou generaci. Upozorní i na malby, které v osmdesátých letech tematizovaly fenomén designu, jež doceňují nejrůznější postkonceptuální tendence až v současnosti. V Procházkové síni v prvním patře budovy na Malinovském náměstí bude zároveň k vidění výstava Stavby a projekty 2009–2019 / Burian, Křivinka, Pelčák, Rusín, Wahla, kurátorky Jany Tiché. Dalším podzimním projektem bude výstava Naslouchání neslyšitelnému / Listening to the Inaudible německé intermedialní umělkyně Christiny Kubisch, která mapuje čtyřicet let elektromagnetických výzkumů celosvětově významné představitelky zvukového umění.

Rok 2019 v Domě umění zakončí výstava Martina Zeta, který znovu po tematizuje díla svého otce, sochaře Miloše Zeta (1920–1995), spjatého s oficiální kulturou komunistického Československa. Prostřednictvím osobního příběhu a blízkého vztahu k otci se umělec dostává k univerzálním sdělením a dotýká se opakujících se vzorců jednání naší společnosti za jakéhokoliv politického uspořádání.

Kromě velkých výstav v budově na Malinovského náměstí se mohou návštěvníci Domu umění těšit také na nové výstavní projekty v Domě pánů z Kunštátu na Dominikánské ulici. Mezi nejzajímavější v příštím roce patří projekt kurátora Martina Vaňka (CZ) a Gyuly Muskovicse (HU) We will not change our show. Mezinárodní skupinové projekt několika českých i zahraničních umělců, které spojuje práce s LGBT tematikou a genderovou problematikou, se zaměří na otázky svobody uměleckého vyjádření, svobody slova, utajení, skrytosti a otevřenosti z pozice LGBT. V září 2019 pak Dům pánů z Kunštátu představí výstavu Drop Dead Funny kurátorky Sally Haftel Naveh, přehlídku uměleckých děl, která vytvořili různými technikami a s využitím různých médií současní izraelské umělci. Závěr roku bude patřit výstavnímu projektu Stará bydlíště kurátorky Venduly Fremlové. Název výstavy Stará bydlíště (Ivan Blatný) odkazuje nejen k více či méně pomíjivým hodnotám, které za sebou zanecháváme, ale také k vrstvám vědomí, vzpomínek, jež v nás naopak konkrétní místa zanechávají.

Více informací o připravovaných výstavách i doprovodném programu najdete na našich webových stránkách: www.dum-umeni.cz.

Těšíme se na setkání s vámi v Domě umění města Brna!

Zájem o náhradní matky roste, potvrzuje to i brněnská klinika Repromeda

REPROMEDA
BIOLOGY PARK

Brněnská klinika Repromeda řeší v posledních letech desítky žádosti pacientů o náhradní matky. Není to však z důvodu aktuálního trendu „hollywoodských hvězd“. Náhradní mateřství často představuje pro některé ženy jedinou a poslední možnost, jak mít vlastní dítě. V Česku lze náhradní mateřství využít pouze v případě, že jsou k tomu u ženy závažné zdravotní důvody. Jak je možné pomoci těmto ženám a co se od náhradních matek očekává?

Jednou z hlavních příčin, proč některé ženy náhradní matku potřebují, jsou zdravotní indispozice, se kterými se žena již narodí. Ty v podstatě znemožňují otěhotnění a donošení dítěte. Radí se sem například absence či vrozené vývojové

vady dělohy... Ty zde sice existovaly i před 50 lety, tehdy však v takovéto situaci lidé častěji dítě adoptovali, nebo zůstali bezdětní.

Dnes je ovšem díky moderní medicíně možností více jako pomoci ženě a splnit jí sen mít vlastní dítě.

Jedním z dalších důvodů, proč je v dnešní době vyšší poptávka po náhradních matekách, je i odkládání mateřství a zvyšování věkové hranice pro početí. „Je pravda, že dnes díky metodám asistované reprodukce stačí páru k otěhotnění třeba jen jedno vajíčko a jedna spermie, to však nic nemění na tom, že u žen nad 33 let narůstá výskyt onemocnění a pravděpodobnost určitých genetických abnormalit, které mohou vést až k potřebě využití náhradní matky,“ vysvětluje lékařka Kateřina Veselá, ředitelka kliniky Repromeda.

Kdo se nejčastěji stává náhradní matkou?

Z vlastní praxe reprodukční kliniky Repromeda je zpravidla náhradní matkou žena ve věku 30 až 43 let, přičemž zákonem stanovená věková

hranice je od 18 do 49. Věk však není jedinou podmínkou jak pomoci. „Potenciální náhradní matka musí mít sama alespoň jedno vlastní dítě a ideálně by měla být svobodná či rozvedená. V opačném případě by do celého procesu vstupoval i její manžel, který by se stal automaticky otcem novorozence. Proces osvojení dítěte by tak byl složitější,“ objasňuje Kateřina Veselá, z Repromedy.

A kde takovou ženu najít? Nejčastěji si páry hledají náhradní matku mezi příbuznými a známými, může se jí stát matka, sestra nebo kamarádka. Některé dvojice ale takovou možnost nemají, a tak hledají na různých diskuzních fórech na internetu nebo se obracejí přímo na reprodukční kliniku.

Pokud Vás tato problematika zajímá, více informací najdete na www.repromeda.cz.

Náhradní máma

Naděje pro ženy, jež nemohou počít a donosit vlastní dítě.

www.repromeda.cz/chcibytnahradnimama

Připomeňte si vánoční čas na výstavě betlémů v Letohrádku Mitrovských

Je vám líto, že Vánoce skončily? Prodlužte se je aspoň o pár chvil při návštěvě v Letohrádku Mitrovských. Až do 13. ledna zde můžete vidět výstavu historických, ale především současných betlémů. Kromě dřevěných vyřezávaných betlémů rodiny Haldových ze Sedloňova v Orlických horách a vzácných kusů jejich sbírky, jako jsou betlémy pocházející například z Itálie, Ruska, Bolívie, Mexika nebo Afriky, se v letohrádku představuje také největší betlémové dioráma v ČR na téma Život Kristův. Autorka – Ivana Langrová z Beskyd – zhotovila z ovčího rouna vlastního chovu celkem 105 lidských postavíček a zvířat v celkem 25 scénách. Tento originální počin vyráběla autorka přibližně dva roky a, jak sama uvádí, výroba propracovanější postavy o výšce 35 cm trvala i týden. Otevřeno je od úterý do neděle, vždy od 13 do 17 hodin. ■ (sal, foto: Archiv LM)

Divadlo B. Polívky rozjede Horskou dráhu: stoupání i sešupy s Milanem Kňažkem

Leden v Divadle Bolka Polívky přinese do brněnského kulturního rybníku novou inscenaci **Horská dráha** s Milanem Kňažkem a Evou Novotnou v hlavních rolích. Premiéra této inscenace proběhne 11. ledna a předcházet jí bude veřejná generálka o den dříve od 11 hodin.

11. a 13. 1. HORSKÁ DRÁHA

Když si starší, ale zkušený lev salónů přivede do svého luxusního pařížského bytu mladší atraktivní dámu, kterou před chvílí potkal v baru, je jasné, že nikoho nečeká nudný večer.

Naopak oba hráči rozjždějí přehlídku šarmu a osobního kouzla, které se přelévá z jedné strany na druhou, až si připadáme doslova jako na horské dráze. A stejně, jako musí po každém stoupání přijít prudký sešup, tak se díky nečekaným zvratům náhle proměňuje také situace mezi hostitelem a jeho hostem. Jízda na horské dráze je zkrátka nevyzpytatelným, ale silným zážitkem pro všechny zúčastněné.

Mimo premiéru nové hry se mohou „bolkovští“ diváci těšit třeba na úspěšnou hru SPALOVAČ MRTVOL s Norbertem Lichým, nebo silné drama GEDEONŮV UZEL s Vilnou Cibulkovou a Kateřinou Hrachovcovou. ■ (sal, foto: Archiv DBP)

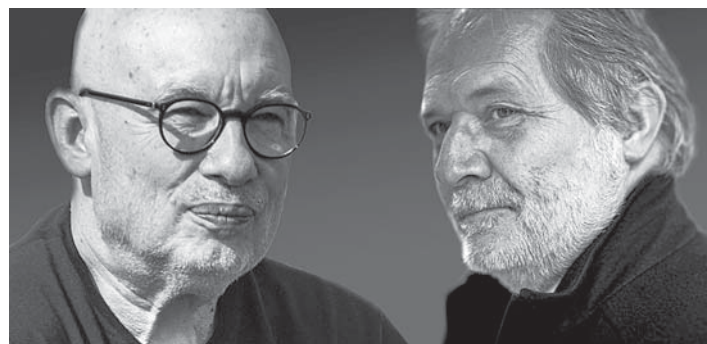

Moravský podzim 2019: největší zájem je o závěrečnou dvojitou oslavu narozenin

Vstupenky na šestici vybraných koncertů **Moravského podzimu 2019** jsou již v prodeji. „Jubilejní ročník festivalu se koná sice až příští rok v říjnu, ale tímto jsme zareagovali na mnozí se přání posluchačů, kteří se nás už od léta ptali, kdy začneme prodávat vstupenky,“ uvedla ředitelka pořádající Filharmonie Brno Marie Kučerová.

Podle předpokladu je zatím největší zájem o závěrečný koncert, tedy symbolickou oslavu 75. narozenin šéfdirigenta Filharmonie Brno Denise Russella Daviese a maďarského dirigenta a skladatele Petera Eötvöse. Při společném vystoupení s Filharmonií Brno bude Eötvös dirigovat díla, která jej ovlivnila, a Davies skladby Eötvösovy. „Besední dům se tak stane místem unikátního setkání, ke kterému nikde jinde nedojde,“ uvedl dramaturg festivalu Vítězslav Mikeš.

Festival nabídne necelou dvacítku akcí a koncertů v rozličných prostorech – sálech, kostelích, kavárnách, kině nebo divadle. „Nyní jednáme ještě o speciálním koncertu na úvod festivalu, při kterém by do Brna přijela světová hvězda jiného žánru než klasické hudby. Zatím vše nemáme finálně potvrzeno, proto nemohu prozradit více,“ podotkla Kučerová.

Kromě závěrečného koncertu jsou v prodeji vstupenky také na večer s názvem Tanec slunce. „David Greilsammer, který zaujal na minulém festivalu jako klavírista, se tentokrát představí v roli dirigenta se svým komorním orchestrem Geneva Camerata a s hudebně-tanečním projektem Dance of the Sun, sklízejícím ovace po celém světě. Choreografii, která do taneční akce zapojuje i všechny členy orchestru, vytvořil Juan Kruz Díaz de Garaio Esnaola, španělský tanečník a choreograf patřící ke světové špičce v oblasti moderního tance.“

Nabízenou šestici doplňuje program s názvem Versailles, při kterém světově uznávaný klavírista Alexandre Tharaud představí program sestávající ze skladeb proslulých i méně známých autorů spatřných s Versailles. Ze světoznámých klavíristů do Brna zavítá také Piotr Anderszewski s Basilejským komorním orchestrem. Vstupenky lze koupit také již na dva večery s názvem Weinberg 100, při kterých zazní všech šest Weinbergových sonát pro housle a klavír v podání Ladislava Fanzowitze a Milana Paľy.

Vstupenky jsou k dostání v předprodeji v Besední ulici, v Domě pánů z Lipé a nebo on-line na webu filharmonie-brno.cz/moravsky-podzim/. Ceny na vybrané koncerty začínají na 200 Kč. ■ (sal, foto: Archiv FB)

Blíže ke hvězdám je z Kraví hory. Přesvědčte se!

Odhalte tajemství bludných planet, poznejte příběhy vepsané do tvarů souhvězdí a rozšifrujte skutečný původ jmen jasných hvězd. Vydejte se blíže ke hvězdám!

V digitáriu Hvězdárny a planetária Brno pomocí reálných záběrů i počítačových modelů se v lednu přenesete do míst, kde je pohled na noční oblohu stále ještě skutečným zážitkem. V představení **Blíže ke hvězdám 2D** vám ukáží neuvěřitelná místa, kde dodnes

astronomové staví ty nejvýkonnější dalekohledy na světě, a představí vám objekty, které jsou oknem do vzdálených končin vesmíru.

Blíže ke hvězdám je autorské představení Pavla Gabzdyla a Pavla Karase z Hvězdárny a planetária Brno. Namluvil Richard Krajčo. Součástí je prohlídka hvězdné oblohy – nejnapadnějších hvězd a souhvězdí. Jak složitý byl vznik tohoto díla? Statistika je vypovídající: 28 nocí, 137 litrů kávy, 16 lokalit, 458 621 snímků, 3 fotografování, 12 566 kilometrů, 4 metropole, 2146 minut videa, 3 vysoké pece, 8 observatoří, 9 verzí scénáře, 56 kg vybavení, 50 terabajtů dat, 40 letenek, 18 svítání, 6 kamer, 2 396 metrů převýšení, 4 250 hodin práce, 0 bouřek, 64 589 hvězd, 27 počítačů.

Máte rádi pohled na skutečnou oblohu? Pak si v pondělí 21. ledna 2019 natáhněte budíka na pátou hodinu ranní a vyhlédněte z okna směrem na jihozápad. Pokud vám bude přát počasí, spatříte zatmění Měsíce.

To, že se děje něco zvláštního, bude zřejmé už o půl páté, kdy začne částečné zatmění. Náš nejbližší kosmický soused v zemském stínu zcela zmizí krátce před tři čtvrtě na šest. V té době bude téměř 20 stupňů vysoko nad jihozápadním obzorem, na pomezí souhvězdí Blíženců a Raka. Východně od ztemnělého Měsíce, v úhlové vzdálenosti asi 7°, navíc najdete krásnou hvězdokupu Jesličky. Pod tmavou oblohou bude vypadat jako okrouhlá světlá skvrna uvnitř nevýrazného souhvězdí Raka. K tomu se nad jihovýchodním obzorem přidá dvojice velmi jasných planet – Venuše a Jupiter, které bude dělit úhlová vzdálenost necelé tři stupně.

Samotné úplné zatmění potrvá 1 hodinu a 2 minuty (tedy do 6.43), přičemž Měsíc zapadne teprve až s koncem částečné fáze zatmění. K pozorování mimořádného měsíčního představení nic speciálního nepotřebujete. Snad jen štěstí na pěknou oblohu, hodně teplé oblečení a ideálně nějaké ty přátele. Pokud se vydáte na Hvězdárnu a planetárium Brno, budeme mít otevřeno od 4.30 do 7.00 hodin. Za příznivého počasí můžete sledovat i přímý přenos zatmění na www.hvezdarna.cz nebo na Facebooku @hvezdarna.brno

■ (sal, foto: Archiv Hvězdárna a planetárium)

Soutěžte o vstupenky!

Zajímá vás život hvězd, o kterém se v bulváru nedočtete? Soutěžte o vstupenky do Hvězdárny a planetária Brno můžete do 1. února 2019 na www.salina-brno.cz

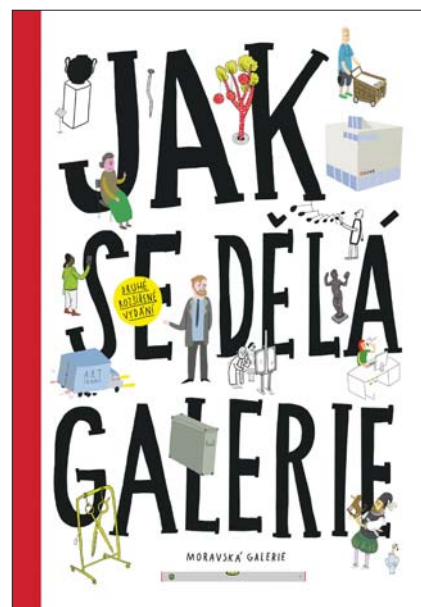
Sting přiveze do Brna svůj muzikál Poslední loď

Bývalý frontman skupiny The Police, anglický hudebník pohybující se na rozhraní všech žánrů a příležitostný herec **Sting** se narodil v anglickém městě Wallsend a prožil celé své dětství v bezprostřední blízkosti místních obrovských loděnic. To odtud poprvé na moře vyplula Carpathia, která v roce 1912 zachránila přeživší pasážéry z Titanicu. To tady se poprvé dotkla vodní hladiny luxusní největší loď světa – Mauretania. A právě z tohoto města, které je pevně svázané s těžkou a namáhavou prací na stavbách lodí, utíká stejně jako Sting i hlavní postava jeho muzikálu – Gideon Fletcher. **Poslední loď** vzdává hold ztraceným mužům průmyslového věku, vrací důstojnost těm, jejichž práce zmizela za moře. „Je to citová záležitost,“ říká Sting. „A nejen pro mě. Viděl jsem plakat dospělé chlapy...“ Kritici označují tento výjimečný muzikál za „svůdné dílo, jež se řadí k tomu nejlepšímu, co rocková a popová hudebníci pro Broadway napsali. Sting v něm dokázal něco, co bylo neuvěřitelně obtížné. Zachoval si svůj styl, a přitom napsal divadelní písně, které nesou příběh.“ Na libreto se podíleli i další slavní autoři – **John Logan**, na jehož kontě jsou například filmové scénáře Gladiátor, Skyfall či Sweeney Todd, a **Brian Yorkey**, který za libreto k muzikálu Next to normal získal Pulitzerovu cenu a kterého naši diváci znají jako autora Děsného pátku. ■ (sal, foto: Archiv MdB)

Kniha Jak se dělá galerie se objevila opět na pultech

Moravská galerie připravila nové rozšířené vydání úspěšné knihy **Jak se dělá galerie**. Kniha je určena především dětem od osmi let, její velkou výhodou ovšem je, že zaujme a poučí i starší čtenáře. Odpovídá na otázky proč a kdy galerie vznikly? K čemu všemu slouží? Kdo v nich pracuje? Co obnáší příprava výstavy? Texty doprovázejí bohaté a vtipné ilustrace od dvojice Davida Böhma a Jiřího Franty, kteří jsou ověnceni mnoha uměleckými cenami. Také Jak se dělá galerie získala ocenění na prestižním festivalu dětské knihy v Bologni. Zájem projeví i zahraniční nakladatelství – kniha byla přeložena do němčiny, ukrajinštiny, korejštiny, taiwanštiny, čínštiny, připravují se překlady do ruštiny a italštiny. V rozšířeném vydání čtenáři najdou aktuálnější informace, přibýly také ilustrace, jež akcentují české umění. Kniha Jak se dělá galerie je první knihou z edice Moravská galerie Junior. Následovat bude publikace pro teenagery, která mladým čtenářům osvětlí život i dílo malíře Josefa Šímy. K dostání bude začátkem roku 2019. Více informací najdete na webových stránkách www.moravska-galerie.cz a na Facebooku. ■ (sal, foto: Archiv MG)

K výstavě A. Pešty vyhlásilo Muzeum romské kultury i soutěž pro fotografy

Až do 10. března můžete zhlédnout výstavu v Muzeu romské kultury, představující odkaz **Andreje Pešty** prostřednictvím fotografií ze sbírkového fondu muzea. Andrej Pešta (1921–2009) byl významnou romskou osobností, amatérským fotografem, literátem a výtvarníkem. Rozsáhlý archiv Peštových foto-

grafii zachycuje pohled na život Romů v Československu převážně v období 60. – 80. let 20. stol.

V neděli 20. ledna navíc můžete prohlídku výstavy propojit i s návštěvou výtvarné dílny, která je určena návštěvníkům s dětmi. Ti z vás, pro které budou snímky A. Pešty inspirací k focení, se mohou do února zapojit do fotografické soutěže, kterou muzeum vyhlásilo v rámci prodloužené výstavy na dvě témata: Romská rodina – skupinové fotografie z rodinných alb, portréty, momentky, každodenní život romských rodin na našem území a na Slovensku do roku 1980, nebo Romové za objektivem fotoaparátu – tematicky neomezené fotografie pořízené jedním autorem. Více informací a pravidla soutěže na www.rommuz.cz

Využit v lednu můžete i volný vstup do výstav, který bude 27. ledna u příležitosti Dne památky obětí holokaustu a předcházení zločinům proti lidskosti. Kromě Peštových prací můžete také zhlédnout stálou výstavu **Příběh Romů**, mapující dějiny Romů od starověké Indie až po události II. světové války a současnost. Možnost komentovaných prohlídek v ceně vstupného po předchozí domluvě na emailu: lektor@rommuz.cz nebo na tel: + 420 545 214 419.

Více na www.rommuz.cz nebo na www.facebook.com/muzeum.romske.kultury

■ (sal, foto: Archiv MRK)

Soutěžte s portálem staremapy.cz a pomozte zpřesnit jejich údaje

Po přechodu na novou verzi georeferenčního nástroje a přípravě nové dávky nezpracovaných map jsme pro dobrovolníky zapojené do projektu na portálu staremapy.cz nachystali další kolo soutěže o hodnotné ceny. Projekt Staré mapy již více než pět let napomáhá lepšímu zpřístupnění historických map široké veřejnosti. Staré mapy uložené ve sbírkách českých paměťových institucí, které v posledních letech procházejí digitalizací, jsou díky pomoci zapojených dobrovolníků opatřovány údaji o jejich geografickém umístění. Takto získaná data následně zjednodušují vyhledávání těchto map v katalozích a mezinárodních vyhledávacích databázích. Georeferencované mapy z Moravské zemské knihovny je možné najít prostřednictvím portálu OldMapsOnline.org. Tentokrát jsme jako cenu pro trojici neaktivnějších soutěžících připravili jedinečné puzzle o sto šedesáti dílcích, na kterém je zachycena Müllerova mapa Moravy z roku 1716. Tuto cenu získají tři dobrovolníci, kteří v období od 20. prosince 2018 do 28. února 2019 na mapách správně propojí nejvíce shodných bodů. Pro další informace viz <https://www.staremapy.cz/vysledky-souteze/>.

■ 3. 12. 2018 – 31. leden 2019 / výstava / Oči Brna: Vladislav Dokoupil (Foyer / přizemí)

■ 10. 12. 2018 – 5. 1. 2019 / výstava / Připomenutí minulosti očima budoucnosti: Pohled na Jubilejní rok 2018 očima mladých tvůrců (Galerie MZK / přizemí)

■ 12. 1. / 14.00 / Prohlídka knihovny kláštera kapucínů v Brně s odborným výkladem (Kláster kapucínů, Kapucínské nám. 303/5, Brno)

■ 19. 1. / 14.00 / Prohlídka knihovny kláštera augustiniánů v Brně s odborným výkladem (Mendlovo náměstí 157/1, Brno)

■ 31. 1. / 17.00 / školení / Jak citovat? (Počítačová učebna / 6. patro)

■ (sal, foto: Archiv MZK)

Technické muzeum v Brně se představí na Regiontouru

Každým rokem se mohou zájemci zastavit u stánku Technického muzea v Brně na veletrhu Regiontour. Každý rok pracovníci muzea představují to nejzajímavější, co pro své návštěvníky připravili.

Před dvěma lety to byli dinosauri v reálné velikosti a mechanismus zabezpečující

jejich pohyb. Ještě před tím muzeum na Regiontouru prezentovalo např. výstavu Babička Zetka a tak bychom mohli pokračovat. Ani rok 2019 nebude výjimkou. Technické muzeum v Brně letos opět připravuje bohatý program – výstavy či akce, z nichž pro Regiontour vybírá např. projekt s názvem Železná opona a výstavu o začátku sportu v Brně.

Železná opona bude mít tři části. Ta první se odehraje na jaře přímo v blízkosti hranic s Rakouskem v Areálu československého opevnění v Šatově. Zde – v téměř autentických podmínkách – si budou moci návštěvníci připomenout, ti mladší seznámit se, s životem za železnou oponou. V prostorách, kde je vysoká strážní věž a bunkr, jenž sloužil socialistické armádě, představí muzeum činnost ozbrojených složek na státních hranicích. Podzim pak bude patřit výstavě, která mimo jiné nabídne pohled do historie ochrany státních hranic od roku 1945, na výzbroj a výstroj Pohraniční stráže, na způsoby překonávání státních hranic a také nabídne pohled rakouských obyvatel na danou dobu.

Je to jen malý kousek z nabídky Technického muzea v Brně v roce 2019. Na Regiontouru se návštěvníci dozvědí více i o jeho dalším programu. Kromě toho se budou moci pobavit na interaktivním stanovišti, zasoutěžit si během dne s muzeem a odnést si malý dárek. Letos od 17. do 21. 1. na brněnském výstavišti.

■ (sal, foto: Archiv TMB)

Zemský ráj to na dohled? Reduta nabídne divoké historky na horizontu události

Vesmírná groteska **Kindervajíčko**, jevištní báseň o konci světa **Ráj 2.0** nebo futurologický kongres **Ölrich**? Tři zastavení na horizontu budoucnosti. Blízká setkání vzdálených nadějí, paralelní světy našich černých děr. Na pomoc vám nepřijde ani stopařův průvodce.

Po komponované inscenaci Hoří v sadě rodném květ přichází činohra Národního divadla Brno s navazujícím projektem věnovaném budoucnosti. Tři mladí režiséři Zuzana Burianová, Honza Holec a Anna Klimešová se třemi nadějnými autory Adamem Skalou, Davidem Košťákem a Petrem Erbesem se pod uměleckou režijní supervizi Martina Františáka utkají s časem, který možná přijde, nebo už možná dávno odešel na jinou planetu, aniž jsme si toho všimli. Těšte se na střet s budoucností, která může být zábavná i krutá, s prostorem plným otázek a neviditelných hranic, který se bezpochyby neobejde bez jemné optiky Hubbleova dalekohledu a smyslu pro humor. Vesmír jste vy... „zahajují odpočítávání“.

Pozor! Součástí představení je i expozice artefaktů z planety Země konané roku 4019 na měsíci Phobos. Nenechte si ujít ve spodním foyer divadla Reduta! Světová premiéra se uskuteční 26. ledna 2019 v divadle Reduta.

■ (sal, foto: Archiv NdB)

Lednová Tell or Show bude (Ne)závislá. Přijde Michal Horáček a Halka Třešňáková

Divadlo Bolka Polívky hostí 18. ledna další díl talk show herce a moderátora Filipa Tellera. Druhá Tell or Show letošní sezóny ponese podtitul (Ne)závislá a jedním z hostů bude textař, spisovatel a zároveň muž spjatý se světem sázek a hazardu Michal Horáček.

„Když jsme přemýšleli nad výběrem hostů do show, jejímž tématem budou závislosti a zároveň nezávislost, Michal Horáček nás napadl prakticky okamžitě. Je to muž, který se už za minulého režimu pohyboval v sázkařském prostředí, po Sametové revoluci stál u zrodu jedné z největších sázkových kanceláří a jako kandidát na prezidenta vždy zdůrazňoval svoji politickou i finanční nezávislost,“ připomíná Teller. Řeč ale přijde také na jeho spisovatelskou a textařskou tvorbu. Horáček se v autorském duu se skladatelem Petrem Hapkou podepsal pod řadu úspěšných skladeb, včetně neoficiální hymny všech karbaníků Srdce jako kníže Rohan, kterou nazpíval Richard Müller.

Jako druhá usedne do křesla pro hosty významná osobnost české nezávislé divadelní scény herečka Halka Třešňáková. Ta mezi širší veřejností proslula především díky roli sekretářky Tondy Blaníka v politicko-satirickém webovém seriálu Kancelář Blaník. Vedle činohry a televizního herectví se věnuje také pohybovému divadlu a spolupracuje s řadou divadelních souborů jako pohybová poradkyně a choreografka.

Filip Teller v lednové Tell or Show jako vždy nabídne nejen atraktivní hosty a zajímavá témata, ale přidá i hravost, nápaditost a interakci s publikem. Právě tyto aspekty společně se scénickými prvky a situačním, často nekorektním, humorem odlišují Tellerovu divadelní talk show od těch televizních. Vstupenky jsou k zakoupení na webu tellorshow.cz. Kdo upřednostňuje osobní nákup, může využít také prodeje vstupenek na pokladně divadla.

■ (sal, foto: Archiv ToS)

inzerce

Odhalte tajemství oceánů nebo navštivte speciální program pro předškoláky

Snad všichni už vědí, že z návštěvy zábavního vědeckého parku VIDA! si každý odnese nezapomenutelné zážitky. Kde jinde můžete během pár hodin rozpoutat tornádo, zažít vichřici i zemětřesení, pokusit se zachránit lidský život, zahalit město do husté mlhy, zaposlouchat se do zvuku vlastního tepu nebo zmrazit svůj stín? Zábava i poznání jsou tady zaručeny. Otázkou zůstává, kdy je ideální čas k návštěvě?

Na soboty i neděle připravuje VIDA! **víkendové labodílny** pro rodiny s dětmi, které se během roku obměňují. Od 12. ledna do konce března tu například můžete odhalit tajemství oceánů. „Poznejte jevy, které můžeme pozorovat v oceánech. Zjistíte, proč je moře slané, jak vznikají vlny nebo proč šumí mušle. Svůj malý oceán v lahvi si vyrobíte a odnesete domů,“ řekla Daniele Marková, která ve VIDA! tento program připravuje. Víkendové labodílny se konají několikrát během dne, přesné začátky se dozvíte na pokladně.

Návštěva ve všední dny má zase jinou výhodu. Od úterý do pátku, od 16 do 18 hodin je možné za vstup do VIDA! zaplatit jen 90 korun. „Odpolední vstupenka je určena všem, kteří si chtějí užít chytrou zábavu v čase, který jim zbývá po škole či po práci,“ dodala Hana Laudátová, tisková mluvčí VIDA!

V lednu poprvé také VIDA! pořádá speciální dny s programem pro předškolní děti, a to konkrétně 7.–9. 1., 14.–16. 1., 21.–23. 1. 2019. „V dopoled-

ních hodinách přivítáme mateřské školy, ale odpoledne si nové představení s pokusy určené nejmenším divákům může užít veřejnost,“ sdělil Ondřej Leger, koordinátor školních skupin ve VIDA! Představení Albatros se ve VIDA!

hraje v uvedených termínech vždy v 15.30 v Divadle vědy. Malým dětem je uzpůsobena délka show stejně jako pokusy i jejich vysvětlení.

Už jste viděli jedinečný 3D dokument Predátoři? Pokud ne, máte poslední možnost. Ve VIDA! se promítá jen do konce ledna. „Po zhlédnutí tohoto napínavého filmu zjistíte, jak obtížné je být stále na lovu. Hon za kořistí budete sledovat u geparda, křížáka ale i roztomile zoufalého ledního medvěda,“ láká na film Laudátová.

■ (sal, Foto: Archiv VIDA)

**GALERIE
VAŇKOVKA
BRNO**

18.–27. 1. LEDOVÉ SOCHY

UŽIJ SI VENKOVNÍ FESTIVAL CHUTÍ
POD OBŘÍMI SOCHAMI Z LEDU NA VÝSTAVĚ U VAŇKOVKY.
NA SVATEBNÍ SHOW MŮŽEŠ ZÁROVEŇ NAČERPAT INSPIRACI
A SOUTĚŽIT O SVATBU SNŮ.

18.–19. 1.

SVATEBNÍ SHOW **VAŇKOVKA GOURMET**
FOOD MARKET

Více informací na www.galerie-vankovka.cz

Špilberk v roce 2019: nové lapidárium, brněnský sport nebo pohyblivý baron Trenck ve 3D

Spoustu novinek a zajímavostí chystá v nadcházejícím roce Muzeum města Brna na Špilberku. V polovině roku se na hradě otevře nové lákadlo – lapidárium v bývalých vodojemech. Ty byly vybudované uvnitř východního opevnění hradu na konci 19. století. V jejich případě jde dokonce o poslední část Špilberku, která dosud neprošla rekonstrukcí. Jakmile budou opravy hotové, muzejníci v impozantních prostorech vodojemů otevrou novou stálou expozici nazvanou „Chrám kamene“. V lapidáriu budou k vidění staré náhrobky, sochy nebo kamenné prvky dávno zaniklých brněnských staveb – například z Královské kaple, která stávala na dnešním Dominikánském náměstí, nebo z kostela svatého Mikuláše, jehož obrys je vyznačen na náměstí Svobody. Muzeum města Brna v roce 2019 uspořádá na Špilberku také několik výstav. Ta největší se bude věnovat 150 letům brněnského sportu – lidé na ní poznají legendární kluby i slavné sportovkyně a sportovce. Na podzim vyvrcholí projekt zkoumání mumie barona Trencka, na kterém muzeum spolupracuje s Masarykovou univerzitou a Kapucínskou hrobkou. Výsledky bádání o slavném vojenském veliteli a špilberském vězni představí výstava právě na Špilberku. Jejím největším lákadlem bude baronův unikátní fyzický i virtuální 3D model, který bude dokonce pohyblivý. Další výstavy představí třeba významného brněnského malíře z přelomu 19. a 20. století Emila Pirchana, slovenského avantgardního architekta Fridricha Weinwurma, současného mladého skláře Petra Stanického nebo výtvarnici Karlu Hanušovou. Jednu výstavu Muzeum města Brna uspořádá mimo Špilberk, a to v Křížové chodbě Nové radnice. Přiblíží vznik Velkého Brna, kdy v roce 1919

bylo k původnímu městu připojeno 23 okolních obcí. Na Špilberku se i v novém roce budou konat kulturní akce – od Muzejní noci přes operní večery, koncerty, divadla a letní kino až po tradiční akci Špilberk žije. O tom všem se včas dočtete na webu www.spilberk.cz.

■ (sal, foto: Archiv MuMB)

Seznamte se třeba s rosomákem. Zoo Brno nabízí zážitkové programy

I když už je po Vánocích, příležitost obdarovat blízké něčím netradičním se najde vždycky. Neobvyklý dárek mohou pořídit svým blízkým příznivci Zoo Brno. Na Mniší hoře poskytují zbrusu nové zážitkové programy, které jsou zaměřené na severskou faunu.

„V zimní sezóně mohou zájemci absolvovat setkání se zvířaty, konkrétně s liškou polární, se sobem polárním nebo s rosomákem sibiřským. Celým zážitkem bude provázet zkušená animátorka, která zajistí odborný výklad. Lidé se tak dozví nejen spoustu zajímavostí ze zvířecí říše, ale také podrobnosti o konkrétních zvířatech v brněnské zoo,“ uvedla Dominika Zavadilová, která má v Zoo Brno zážitkové programy a adopcí na starosti.

Zimní setkání se zvířaty trvá asi hodinu a je možné se ho zúčastnit od listopadu do března. Přijít může kdokoli starší 18 let, a to vždy ve všední dny. Po skončení programu je čas na individuální prohlídku zoo, takže je možné na Mniší hoře klidně strávit celý den. Cena je u všech zážitků stanovena na 1452 korun za jednu osobu. Je ale možné dorazit i ve dvojici, v tom případě je ale potřeba připlatit ještě 242 korun. Na každý zážitek je nutné se přihlásit na e-mailu zavadilova@zoobrna.cz vždy alespoň tři týdny předem.

Pokud by někdo preferoval poznat blíže jiné druhy zvířat, může se podívat na další zážitky a stát se ošetřovatelem šelem či kopytníků. V brněnské zoo lze také uspořádat narozeninovou oslavu, rozlučku se svobodou nebo si projít Mniší horu s průvodcem. Programy jsou popsány na www.zoobrna.cz/pro-navstevniky/zazitkove-programy a všechny je možné zakoupit také na webu brnoid.cz.

■ (sal, Foto: Archiv Zoo)

Vařte a soutěžte s Šalinou

Hovězí steak

Dnes Vám přinášíme recept na pokrm našemu srdci a žaludku nejbližší: klasický hovězí steak. Výběr masa vhodného na přípravu hovězího steaku je opravdu široký a ponechám jej na Vašem rozhodnutí. Volit můžete např. steak ze svíčkové – Tenderloin steak (je sice jemná a libová, v chuti však pro zkušeného „gastronauta“ ale může být poněkud fádňí), z nízkého roštěnce – Sirloin steak, z vysokého roštěnce – Rib eye steak (mají silnější tukové mramorování a tedy výraznou vůni i chuť), z tzv. veverky – Hanger steak (jde o sval bránice s jemným mramorováním, který má díky blízkosti umístění u jater silnou

kořeněnou chuť), z pupku – Flank steak (je sice tužší, ale chuťově skvělý) či z květové špičky – Rump steak (najdeme jej v horní části zadní kýty, jde o výtečné prokvetlé maso).

Recept:

Hovězí steak dle vašeho výběru – viz výše 200 g
Pepr čtyřbarevný 4 g
Rostlinný olej 1 lžíce
Máslu plátek
Mořská sůl 5 g

Postup:

Hovězí na steaky skladujeme v lednici, ideálně při teplotě 0 – 2°C. Před

vlastní tepelnou úpravou maso vytáhneme a necháme zhruba půl hodiny odpočinout při pokojové teplotě. Poté steak důkladně opepříme a na maximálně rozpálené pánvi opékáme z obou stran. Doporučuji používat kvalitní ocelovou pánev (např. zn. De Buyer), která dokonale rozkládá teplo a má nepřilnavý povrch. Pochopitelně můžete využít také některý z grilů, kterých je v nabídce obchodů celá řada (při výběru se zaměřte zejména na jeho schopnost dosáhnout co nejvyšší teploty). Pokud chceme mít steak v úpravě Medium (střed je růžový, šťáva nevytéká), fileť o síle 2,5 cm opékáme (grilujeme) 4 – 5

minut z každé strany. Poté steak vložíme do vyhřátého pekáčku, poklademe plátkem másla, přiklopíme pokličkou a necháme takto pár minut odležet. Na závěr dochutíme solí, např. mletou mořskou nebo vložkovou Maldonskou.

Steak doplníme omáčkou, je jich celá řada a s jejich přípravou se seznámíme v některém z dalších čísel ŠALINY. Jako přílohu můžete zvolit grilovanou zeleninu, lehký zeleninový salátek, čerstvé pečivo nebo třeba tradiční hranolky.

Dobrou chuť přeje

■ (Gregor Mareček, steakhouse U Starýho Billa)

SOUTĚŽ

CO JE ZÁKLADEM BÉARNSKÉ OMÁČKY, KTERÁ JE JEDNOU ZE ZÁKLADNÍCH STEAKOVÝCH OMÁČEK?

Svoje odpovědi pošlete e-mailem do 15. ledna 2019 na adresu soutez@salina-brno.cz. Nezapomeňte prosím uvést své jméno a telefonický kontakt. Vyrovnání autor správné odpovědi získá voucher do steakhouse U Starýho Billa. Vítězem minulého kola se stává Milena Radková.

DIAGONÁLNÍ SUDOKU

Do každého políčka vepište jednu číslici od 1 do 9 tak, aby se číslice neopakovaly v žádném řádku, sloupci ani v žádném z devíti vyznačených menších čtverců. Toto pravidlo platí i pro dvě hlavní úhlopříčky.

		6				5		
		1				2		
2	9		6		5		3	7
		7				4		
		5				3		
7	6		1		4		9	5
		9				6		
		3				7		

Přidáš se?

Operátor výroby

**Od 24 000,- Kč
Ve zkušební době!!!**

Nabízíme:

- Nástupní bonus 10 000,- Kč
- Práci na novém projektu ve stabilní a prosperující společnosti
- Čisté a bezpečné pracovní prostředí
- Příležitost k mzdovému a profesnímu růstu
- Stravenky v hodnotě 80,- Kč
- 5 dní dovolené navíc
- Bonus za doporučení
- Firemní akce každý měsíc
- Narozeninové flexipasy v hodnotě 500,- Kč
- Family day, Vánoční večírek a další akce
- Flexipasy k narození dítěte v hodnotě 1 000,- Kč

Předpoklady:

- Manuální zručnost, pečlivost
- Týmová spolupráce
- Ochota pracovat na směny

Kontakty: nabor.brno@mgtindustries.com ☎ +420 601 082 144 www.megatech-industries.com

SOUTĚŽNÍ KŘÍŽOVKA

SOUTĚŽNÍ KŘÍŽOVKA

SOUTĚŽNÍ KŘÍŽOVKA

V průběhu ledna a února si mohou návštěvníci Domu umění prohlédnout mezinárodní výstavu, která do Brna připutovala z nedaleké Vídně. Tato výstava světově významných umělkyní, které tvořily v 70. až 90. letech minulého století, nese název... viz tajenku.

Vyluštěnou tajenku můžete posílat e-mailem do 15. ledna 2019 na adresu krizovka@salina-brno.cz. Nezapomeňte, prosím, uvést jméno a telefonický kontakt. **Deset vylosovaných autorů správné odpovědi získá po dvou vstupenkách do Domu umění v Brně.**

		Středně velký pes	Čert z filmu „Anděl Páně“	Hazard	Prohra v šachu	Značka ruských letadel	Nezničití mačká-ním		Důrazný zápor	Ranní vlaha	2. díl tajenky	Nizozem. tanečnice a špiónka
	Jedovatá bylina							Jméno sklada-t. Chačatur-jana				
	Série evrop. kosmic. raket							Televizní stanice				
	Lupen					Upravit hřebenem Značka lihovin						
	Chlupatá rostlina				Sloven. deník Český technik			St. vztaž. zájmeno Ptačí hlásek				
	České město Jm. hereč. Ekbergové			Začátek závodu Etnic. spo-lečenství						Iniciály herce Hanáka		
	Skuteč-nost	Slonová kost	Odveta	Značka abtesly Evropan z Říma		Citový Usušená tráva				Značka gallia Německé město		
1. díl tajenky									Likérník Leonard (domác.)			
Žena nepijící alkohol								Austral. papoušek Realitní kancelář				
Těžit nerosty ze země					Polévkový knedlíček		Základní směr vývoje					Pomůcka: Ariane, etnos, Smitka.
Citoslov. veselí					Syme-trála		Pravo-slavný obraz svatých					

Tajenka z minulého čísla: Českých historických loutek. Po dvou vstupenkách do Muzea města Brna na Špilberku získávají: Vítězslav Čmelík, Lucie Prchalová, Josef Alexa, Irena Liberdová, Josef Drahosch, Jana Maxová, Jiřina Křížová, Jaroslav Veselý, Jaromír Konvica a Josefa Macháčková.